

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/81/WE**

z dnia 13 lipca 2009 r.

w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1177/2009 z dnia 30 listopada 2009 r.	L 314	64	1.12.2009
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1251/2011 z dnia 30 listopada 2011 r.	L 319	43	2.12.2011
► <u>M3</u>	Dyrektywa Rady 2013/16/UE z dnia 13 maja 2013 r.	L 158	184	10.6.2013
► <u>M4</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r.	L 335	17	14.12.2013
► <u>M5</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/2340 z dnia 15 grudnia 2015 r.	L 330	14	16.12.2015
► <u>M6</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/2367 z dnia 18 grudnia 2017 r.	L 337	22	19.12.2017
► <u>M7</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1243 z dnia 20 czerwca 2019 r.	L 198	241	25.7.2019
► <u>M8</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1830 z dnia 30 października 2019 r.	L 279	29	31.10.2019

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
2009/81/WE**

z dnia 13 lipca 2009 r.

w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

SPIS TREŚCI

**TYTUŁ I DEFINICJE, ZAKRES STOSOWANIA
I ZASADY OGÓLNE**

Artykuł 1. **Definicje**

Artykuł 2. **Zakres stosowania**

Artykuł 3. **Zamówienia mieszane**

Artykuł 4. **Zasady udzielania zamówień**

TYTUŁ II PRZEPISY DOTYCZĄCE ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I Przepisy ogólne

Artykuł 5. **Wykonawcy**

Artykuł 6. **Zobowiązania instytucji/podmiotów zamawiających w zakresie poufności**

Artykuł 7. **Ochrona informacji niejawnych**

*ROZDZIAŁ II Progi, centralne jednostki zakupujące
i wyłączenia*

Sekcja 1. P r o g i

Artykuł 8. **Wartości progowe zamówień**

Artykuł 9. **Metody obliczania szacunkowych wartości zamówień i umów ramowych**

Sekcja 2. C e n t r a l n e j e d n o s t k i z a k u p u j ą c e

Artykuł 10. **Zamówienia oraz umowy ramowe zawierane przez centralne jednostki zakupujące**

Sekcja 3. Z a m ó w i e n i a o b j ę t e w y ł ą c z e n i e m

Artykuł 11. **Korzystanie z wyłączeń**

Artykuł 12. **Zamówienia udzielane na podstawie procedur międzynarodowych**

Artykuł 13. **Wyłączenia szczególne**

Sekcja 4. S z c z e g ó l n e u z g o d n i e n i a

Artykuł 14. **Zamówienia zastrzeżone**

▼ B

<i>ROZDZIAŁ III</i>	<i>Przepisy dotyczące zamówień na usługi</i>
<i>Artykuł 15.</i>	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku I
<i>Artykuł 16.</i>	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku II
<i>Artykuł 17.</i>	Zamówienia mieszane obejmujące usługi wymienione w załącznikach I i II
<i>ROZDZIAŁ IV</i>	<i>Zasady szczególne dotyczące dokumentacji zamówienia</i>
<i>Artykuł 18.</i>	Specyfikacje techniczne
<i>Artykuł 19.</i>	Oferty wariantowe
<i>Artykuł 20.</i>	Warunki realizacji zamówień
<i>Artykuł 21.</i>	Podwykonawstwo
<i>Artykuł 22.</i>	Bezpieczeństwo informacji
<i>Artykuł 23.</i>	Bezpieczeństwo dostaw
<i>Artykuł 24.</i>	Obowiązki związane z podatkami, ochroną środowiska, przepisami o ochronie zatrudnienia oraz warunkami pracy
<i>ROZDZIAŁ V</i>	<i>Procedury</i>
<i>Artykuł 25.</i>	Stosowane procedury
<i>Artykuł 26.</i>	Procedura negocjacyjna z publikacją ogłoszenia o zamówieniu
<i>Artykuł 27.</i>	Dialog konkurencyjny
<i>Artykuł 28.</i>	Przypadki uzasadniające zastosowanie procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu
<i>Artykuł 29.</i>	Umowy ramowe
<i>ROZDZIAŁ VI</i>	<i>Zasady dotyczące ogłoszeń i przejrzystości</i>
Sekcja 1.	Publikacja ogłoszeń
<i>Artykuł 30.</i>	Ogłoszenia
<i>Artykuł 31.</i>	Publikacja nieobowiązkowa
<i>Artykuł 32.</i>	Forma i sposób publikacji ogłoszeń
Sekcja 2.	Terminy
<i>Artykuł 33.</i>	Terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz terminy składania ofert
Sekcja 3.	Treść i sposób przekazywania informacji
<i>Artykuł 34.</i>	Zaproszenie do składania ofert, udziału w negocjacjach lub dialogu
<i>Artykuł 35.</i>	Informowanie kandydatów i oferentów

▼B

Sekcja 4.	K o m u n i k a c j a
<i>Artykuł 36.</i>	Zasady dotyczące komunikacji
Sekcja 5.	S p r a w o z d a n i a
<i>Artykuł 37.</i>	Treść sprawozdań
<i>ROZDZIAŁ VII</i>	<i>Przeprowadzenie procedury</i>
Sekcja 1.	P r z e p i s y o g ó l n e
<i>Artykuł 38.</i>	Weryfikacja predyspozycji kandydatów i kwalifikacja uczestników oraz udzielanie zamówień
Sekcja 2.	K r y t e r i a k w a l i f i k a c j i p o d m i o t o w e j
<i>Artykuł 39.</i>	Podmiotowa sytuacja kandydata lub oferenta
<i>Artykuł 40.</i>	Zdolność prowadzenia działalności zawodowej
<i>Artykuł 41.</i>	Sytuacja ekonomiczna i finansowa
<i>Artykuł 42.</i>	Możliwości techniczne lub zawodowe
<i>Artykuł 43.</i>	Normy dotyczące systemów zarządzania jakością
<i>Artykuł 44.</i>	Normy zarządzania środowiskiem
<i>Artykuł 45.</i>	Dokumenty i informacje dodatkowe
<i>Artykuł 46.</i>	Urzędowy wykaz zatwierdzonych wykonawców oraz certyfikacja przez instytucje publiczne lub prywatne
Sekcja 3.	U d z i e l a n i e z a m ó w i e n i a
<i>Artykuł 47.</i>	Kryteria udzielenia zamówienia
<i>Artykuł 48.</i>	Zastosowanie aukcji elektronicznych
<i>Artykuł 49.</i>	Rażąco niskie oferty
TYTUŁ III	ZASADY DOTYCZĄCE PODWYKONAWSTWA
<i>ROZDZIAŁ I</i>	<i>Umowy o podwykonawstwo przyznane przez wybranych oferentów niebędących instytucjami/ podmiotami zamawiającymi</i>
<i>Artykuł 50.</i>	Zakres stosowania
<i>Artykuł 51.</i>	Zasady
<i>Artykuł 52.</i>	Progi i zasady dotyczące publikacji ogłoszeń
<i>Artykuł 53.</i>	Kryteria jakościowej selekcji podwykonawców

▼ B

<i>ROZDZIAŁ II</i>	<i>Umowy o podwykonawstwo przyznane przez wybranych oferentów będących instytucjami/podmiotami zamawiającymi</i>
<i>Artykuł 54.</i>	Stosowane przepisy
<i>TYTUŁ IV</i>	PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO ODWOŁAŃ
<i>Artykuł 55.</i>	Zakres stosowania i dostęp do procedury kontrolnej
<i>Artykuł 56.</i>	Wymogi procedury kontrolnej
<i>Artykuł 57.</i>	Okres zawieszenia
<i>Artykuł 58.</i>	Wyjątki od okresu zawieszenia
<i>Artykuł 59.</i>	Terminy wniesienia odwołań
<i>Artykuł 60.</i>	Nieskuteczność umowy
<i>Artykuł 61.</i>	Naruszenia niniejszego tytułu i sankcje alternatywne
<i>Artykuł 62.</i>	Terminy
<i>Artykuł 63.</i>	Mechanizm korygujący
<i>Artykuł 64.</i>	Treść ogłoszenia dla celów dobrowolnej przejrzystości ex ante
<i>TYTUŁ V</i>	OBOWIĄZKI STATYSTYCZNE, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE ORAZ PRZEPISY KOŃCOWE
<i>Artykuł 65.</i>	Obowiązki statystyczne
<i>Artykuł 66.</i>	Treść sprawozdania statystycznego
<i>Artykuł 66a.</i>	Wykonywanie przekazanych uprawnień
<i>Artykuł 66b.</i>	Tryb pilny
<i>Artykuł 67.</i>	Procedura komitetowa
<i>Artykuł 68.</i>	Korekta progów
<i>Artykuł 69.</i>	Zmiany
<i>Artykuł 70.</i>	Zmiana dyrektywy 2004/17/WE
<i>Artykuł 71.</i>	Zmiana dyrektywy 2004/18/EWG
<i>Artykuł 72.</i>	Transpozycja
<i>Artykuł 73.</i>	Przegląd i sprawozdawczość
<i>Artykuł 74.</i>	Wejście w życie
<i>Artykuł 75.</i>	Adresaci
ZAŁĄCZNIKI	
<i>Załącznik I</i>	Usługi, o których mowa w art. 2 i 15
<i>Załącznik II</i>	Usługi, o których mowa w art. 2 i 16
<i>Załącznik III</i>	Definicje niektórych specyfikacji technicznych, o których mowa w art. 18

▼B

<i>Załącznik IV</i>	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach, o których mowa w art. 30
<i>Załącznik V</i>	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach dotyczących podwykonawstwa, o których mowa w art. 52
<i>Załącznik VI</i>	Wymogi dotyczące publikacji
<i>Załącznik VII</i>	Rejestry
<i>Załącznik VIII</i>	Wymagania dotyczące urządzeń do elektronicznego składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert

TYTUŁ I

DEFINICJE, ZAKRES STOSOWANIA I ZASADY OGÓLNE

*Artykuł 1***Definicje**

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „Wspólny Słownik Zamówień (CPV)” oznacza nomenklaturę odniesienia stosowaną w zamówieniach udzielanych przez instytucje/podmioty zamawiające, przyjętą na mocy rozporządzenia (WE) nr 2195/2002;
- 2) „zamówienia” oznaczają umowy o charakterze odpłatnym zawierane na piśmie, o których mowa w art. 1 ust.2 lit. a) dyrektywy 2004/17/WE i art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18/WE;
- 3) „zamówienia na roboty budowlane” oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest albo wykonanie, albo zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z działań określonych w dziale 45 CPV lub obiektu budowlanego, albo realizacja, za pomocą dowolnych środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający. Terminem „obiekt budowlany” określa się wynik całości robót w zakresie budownictwa lub inżynierii, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;
- 4) „zamówienia na dostawy” oznaczają zamówienia, inne niż zamówienia na roboty budowlane, których przedmiotem jest kupno, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji wykupu, produktów.

Zamówienie, którego przedmiotem jest dostawa produktów, obejmujące dodatkowo ich rozmieszczenie i instalację, uważa się za „zamówienie na dostawy”;

- 5) „zamówienia na usługi” oznaczają zamówienia, inne niż zamówienia na roboty budowlane lub dostawy, których przedmiotem jest świadczenie usług.

Zamówienie, którego przedmiotem są zarówno produkty, jak i usługi, uważa się za „zamówienie na usługi”, jeżeli wartość usług przekracza wartość produktów objętych zamówieniem.

Zamówienie, którego przedmiotem są usługi i które obejmuje działania wymienione w dziale 45 CPV, które mają jedynie charakter dodatkowy w stosunku do głównego przedmiotu zamówienia, uważa się za zamówienie na usługi;

- 6) „sprzęt wojskowy” oznacza sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zaadaptowany do potrzeb wojskowych i przeznaczony do użycia jako broń, amunicję lub materiały wojenne;

▼ B

- 7) „newralgiczny sprzęt”, „newralgiczne roboty budowlane” i „newralgiczne usługi” oznaczają sprzęt, roboty budowlane i usługi do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych, wymagają ich wykorzystania lub zawierają je;
- 8) „informacje niejawne” oznaczają wszelkie informacje lub materiały, niezależnie od ich formy, charakteru lub sposobu ich przekazania, którym przyznano określony poziom niejawności lub ochrony ze względów bezpieczeństwa i które — w interesie bezpieczeństwa narodowego i zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w danym państwie członkowskim — wymagają ochrony przed wszelkim sprzeniewierzeniem, zniszczeniem, usunięciem, ujawnieniem, utratą lub dostępem ze strony osób nieupoważnionych lub wszelkim innym zagrożeniem;
- 9) „władze publiczne” oznaczają władze państwowe, regionalne lub lokalne państwa członkowskiego lub kraju trzeciego;
- 10) „sytuacja kryzysowa” oznacza jakąkolwiek sytuację w państwie członkowskim lub w państwie trzecim, w której wystąpiło zdarzenie szkody, wyraźnie przekraczające swoim rozmiarem zdarzenia szkody mające miejsce w codziennym życiu, a przy tym w znacznej mierze naraziło życie i zdrowie wielu ludzi, lub mające poważne następstwa dla dóbr materialnych lub wymagające podjęcia działań w celu dostarczenia ludności środków niezbędnych dla życia; sytuacja kryzysowa ma miejsce także wówczas, gdy takie zdarzenie należy uznać za nieuchronne; konflikty zbrojne i wojny stanowią sytuacje kryzysowe w rozumieniu niniejszej dyrektywy;
- 11) „umowa ramowa” oznacza umowę zawartą pomiędzy jedną lub więcej instytucjami/podmiotami zamawiającymi a jednym lub więcej wykonawcami, której celem jest określenie warunków dotyczących zamówień, które zostaną udzielone w danym okresie, w szczególności w odniesieniu do ceny oraz, o ile ma to zastosowanie, przewidywanych ilości;
- 12) „aukcja elektroniczna” oznacza powtarzalny proces obejmujący zastosowanie urządzenia elektronicznego do przedstawiania nowych, obniżanych cen lub nowych wartości dotyczących niektórych elementów ofert, realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert, umożliwiającej ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny.

W konsekwencji niektóre zamówienia na usługi oraz niektóre zamówienia na roboty budowlane, których przedmiotem są świadczenia o charakterze intelektualnym, takie jak zaprojektowanie robót budowlanych, nie mogą być przedmiotem aukcji elektronicznych;
- 13) „przedsiębiorca budowlany”, „dostawca” oraz „usługodawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, podmiot publiczny lub grupa takich osób lub podmiotów, oferujących na rynku, odpowiednio, wykonanie robót lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług;
- 14) „wykonawca” oznacza przedsiębiorcę budowlanego, dostawcę lub usługodawcę.
- 15) „kandydat” oznacza wykonawcę ubiegającego się o zaproszenie do udziału w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej lub w dialogu konkurencyjnym;
- 16) „oferent” oznacza wykonawcę, który złożył ofertę w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej lub w dialogu konkurencyjnym;

▼ B

- 17) „instytucje/podmioty zamawiające” oznaczają instytucje zamawiające, o których mowa w art. 1 ust. 9 dyrektywy 2004/18/WE i podmioty zamawiające, o których mowa w art. 2 dyrektywy 2004/17/WE;
- 18) „centralna jednostka zakupująca” oznacza instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, o których mowa w art. 1 ust. 9 dyrektywy 2004/18/WE i w art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/17/WE lub europejski organ publiczny, który:
- nabywa dostawy lub usługi przeznaczone dla instytucji zamawiających/podmiotów zamawiających, lub
 - udziela zamówień lub zawiera umowy ramowe na roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone dla instytucji/podmiotów zamawiających;
- 19) „procedury ograniczone” oznaczają procedury, o udział w których ubiegać się może każdy wykonawca oraz, w ramach których oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający;
- 20) „procedury negocjacyjne” oznaczają procedury, w ramach których instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający zwraca się do wybranych przez siebie wykonawców i negocjuje z jednym lub kilkoma z nich warunki zamówienia;
- 21) „dialog konkurencyjny” oznacza procedurę, o udział w której ubiegać się może każdy wykonawca oraz w ramach której instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający prowadzi dialog z dopuszczonymi do udziału kandydatami w celu wypracowania co najmniej jednego odpowiedniego rozwiązania mogącego spełnić jej wymogi, a na podstawie tego rozwiązania wybrani kandydaci są następnie zapraszani do składania ofert;
- W celu skorzystania z procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, zamówienie uważa się za „szczególnie złożone”, w przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające nie są obiektywnie w stanie:
- określić środków technicznych, zgodnie z art. 18 ust. 3 lit. b), c) lub d), umożliwiających zaspokojenie ich potrzeb lub realizację celów, lub
 - określić struktury prawnej lub finansowej projektu;
- 22) „umowa o podwykonawstwo” oznacza umowę o charakterze odpłatnym zawierana na piśmie pomiędzy wybranym do realizacji zamówienia oferentem i jednym wykonawcą lub większą ich liczbą do celów realizacji tego zamówienia i dotycząca robót budowlanych, dostaw produktów lub świadczenia usług;
- 23) „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, na które wybrany oferent może wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ, lub przedsiębiorstwo, które może wywierać dominujący wpływ na wybranego oferenta, lub przedsiębiorstwo, które jako wybrany oferent podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa w wyniku stosunku własności, udziału finansowego lub zasad określających jego działanie. Zakłada się, iż przedsiębiorstwo pozostaje pod dominującym wpływem innego przedsiębiorstwa, jeżeli to drugie przedsiębiorstwo, bezpośrednio lub pośrednio:
- posiada większość subskrybowanego kapitału tego przedsiębiorstwa,
 - kontroluje większość głosów przypadających na akcje emitowane przez to przedsiębiorstwo,
 - mogą powoływać ponad połowę składu organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego tego przedsiębiorstwa;

▼ B

- 24) „pisemne” lub „na piśmie” oznacza każde wyrażenie złożone ze słów lub cyfr, które można odczytać, powielić, a następnie przekazać. Może ono obejmować informacje przekazywane i przechowywane za pomocą środków elektronicznych;
- 25) „środki elektroniczne” oznaczają środki wykorzystujące sprzęt elektroniczny w celu przetwarzania (w tym także kompresji cyfrowej) i przechowywania danych, które są przesyłane, przenoszone i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;
- 26) „cykl życia” oznacza wszelkie możliwe kolejne fazy produktów, tj. badania i rozwój, projektowanie przemysłowe, produkcja, naprawa, modernizacja, zmiana, utrzymanie, logistyka, szkolenie, testowanie, wycofanie i usuwanie;
- 27) „badania i rozwój” oznacza każdą działalność dotyczącą podstawowych badań, badań stosowanych i projektów eksperymentalnych, przy czym te ostatnie mogą obejmować tworzenie technologicznych egzemplarzy próbnych, tj. sprzętu pokazującego zastosowanie nowego zamysłu lub nowej technologii w odpowiednich lub reprezentatywnych warunkach;
- 28) „zakupy cywilne” oznacza zamówienia niepodlegające art. 2, obejmujące zamówienia na produkty niewojskowe, roboty budowlane lub usługi do celów logistycznych i zawierane zgodnie z warunkami określonymi w art. 17.

*Artykuł 2***Zakres stosowania**

Z zastrzeżeniem art. 30, 45, 46, 55 i 296 Traktatu, niniejszą dyrektywę stosuje się do zamówień udzielanych w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, których przedmiotem są:

- a) dostawy wyposażenia wojskowego, w tym wszelkich jego części, komponentów lub podzespołów;
- b) dostawy newralgicznego wyposażenia, w tym wszelkich jego części, komponentów lub podzespołów;
- c) roboty budowlane, dostawy i usługi bezpośrednio związane z wyposażeniem, o którym mowa w lit. a) i b) w przypadku wszelkich elementów związanych z jego okresem funkcjonowania;
- d) roboty budowlane i usługi do szczególnych celów wojskowych lub newralgiczne roboty budowlane lub usługi.

*Artykuł 3***Zamówienia mieszane**

1. Zamówienie dotyczące robót budowlanych, dostaw lub usług objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy i częściowo dyrektywy 2004/17/WE lub dyrektywy 2004/18/WE jest przyznawane zgodnie z niniejszą dyrektywą, pod warunkiem że udzielenie jednego zamówienia jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych.

2. Przyznanie zamówienia dotyczącego robót budowlanych, dostaw lub usług objętego częściowo zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, a którego część nie podlega ani niniejszej dyrektywie, ani dyrektywie 2004/17/WE lub dyrektywie 2004/18/WE nie podlega postanowieniom niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że udzielenie jednego zamówienia jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych.

▼ B

3. Decyzja o udzieleniu jednego zamówienia nie może być jednak podjęta w celu wyłączenia zamówienia ze stosowania niniejszej dyrektywy lub dyrektywy 2004/17/WE lub dyrektywy 2004/18/WE.

*Artykuł 4***Zasady udzielania zamówień**

Institucje/podmioty zamawiające zapewniają równe i niedyskryminacyjne traktowanie wykonawców oraz działają w sposób przejrzysty.

TYTUŁ II

PRZEPISY DOTYCZĄCE ZAMÓWIEŃ*ROZDZIAŁ I***Przepisy ogólne***Artykuł 5***Wykonawcy**

1. Kandydaci lub oferenci, którzy zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, są uprawnieni do świadczenia danych usług, nie mogą zostać odrzuceni jedynie na podstawie tego, że zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym zamówienie jest udzielane, wymagane jest posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych.

Niemniej jednak w przypadku zamówień na usługi i roboty budowlane, jak również zamówień na dostawy, obejmujących ponadto usługi lub prace dotyczące rozmieszczenia i instalacji, od osób prawnych można wymagać wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału nazwisk i odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację danego zamówienia.

2. Grupy wykonawców mogą składać oferty lub wysuwać swoje kandydatury. W celu złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału instytucje/podmioty zamawiające nie mogą wymagać, aby grupy wykonawców przybierały określoną formę prawną; jednakże można wymagać, aby wybrana grupa podlegała wspomnianemu wymogowi, w przypadku gdyby udzielono jej zamówienia, w zakresie w jakim zmiana taka niezbędna jest do należytej realizacji zamówienia.

*Artykuł 6***Zobowiązania instytucji/podmiotów zamawiających w zakresie poufności**

Nie naruszając niniejszej dyrektywy, w szczególności jej przepisów dotyczących obowiązku podania do wiadomości publicznej informacji o udzielonych zamówieniach oraz informowania kandydatów i oferentów zgodnie z art. 30 ust. 3 oraz art. 35, a także zgodnie z prawem krajowym, któremu podlega instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, w szczególności przepisów dotyczących dostępu do informacji instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, z zastrzeżeniem praw nabytych na podstawie umowy, nie ujawnia informacji oznaczonych jako poufne przez wykonawców, którzy je przekazali; informacje takie obejmują, w szczególności, tajemnice techniczne lub handlowe oraz poufne aspekty ofert.

▼B*Artykuł 7***Ochrona informacji niejawnych**

Institucje/podmioty zamawiające mogą nałożyć na wykonawców wymagania mające na celu ochronę niejawnych informacji, które przekazują w trakcie procedury zbierania ofert i udzielania zamówień. Mogą również wymagać od tych wykonawców zagwarantowania zastosowania się do tych wymagań przez podwykonawców.

*ROZDZIAŁ II***Progi, centralne jednostki zakupujące i wyłączenia****Sekcja 1****Progi***Artykuł 8***Wartości progowe zamówień**

Niniejszą dyrektywę stosuje się do zamówień, których szacunkowa wartość, nieobejmująca podatku od wartości dodanej (VAT), jest równa lub wyższa od podanych poniżej progów:

- a) ► **M8** 428 000 EUR ◀ dla zamówień na dostawy i usługi;
- b) ► **M8** 5 350 000 EUR ◀ dla zamówień na roboty budowlane.

*Artykuł 9***Metody obliczania szacunkowych wartości zamówień i umów ramowych**

1. Podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest całkowita kwota należna, bez VAT, oszacowana przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający. W obliczeniu takim uwzględnia się całkowitą kwotę szacunkową, obejmującą także wszelkie opcje lub wznowienia zamówienia.

W przypadku gdy instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający przewiduje nagrody lub wynagrodzenia dla kandydatów lub oferentów, uwzględnia on/ona je przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia.

2. Oszacowana w ten sposób kwota musi być ważna w chwili wysłania ogłoszenia o zamówieniu, o którym mowa w art. 32 ust. 2, lub, w przypadku gdy ogłoszenie takie nie jest wymagane, w chwili rozpoczęcia przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający procedury udzielania zamówienia.

3. Żaden projekt budowlany ani żadne planowane nabycie pewnej ilości dostaw lub usług nie mogą być podzielone w celu sporządzenia zasadniczo identycznych umów częściowych lub dzielone w inny sposób z zamiarem uniknięcia stosowania niniejszej dyrektywy.

4. W odniesieniu do zamówień na roboty budowlane podczas obliczania ich szacunkowej wartości uwzględnia się zarówno koszt robót, jak i szacunkową całkowitą wartość dostaw niezbędnych do ich wykonania oraz oddawanych do dyspozycji przedsiębiorcy budowlanego przez instytucje/podmioty zamawiające.

5. a) W przypadku gdy przewidywany projekt lub nabycie usług może zostać udzielone w tym samym czasie w postaci odrębnych części, uwzględnia się całkowitą szacunkową wartość wszystkich takich części.

▼B

W przypadku gdy łączna wartość części jest równa lub większa od wartości progowej określonej w art. 8, niniejszą dyrektywę stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia.

Niemniej jednak instytucje/podmioty zamawiające mogą odstąpić od takiego stosowania w odniesieniu do części, których szacunkowa wartość bez VAT wynosi mniej niż 80 000 EUR dla usług lub 1 000 000 EUR dla robót budowlanych, pod warunkiem że łączna wartość tych części wynosi nie więcej niż dwadzieścia procent całkowitej wartości wszystkich części.

- b) Jeśli w przypadku zamiaru nabycia podobnych dostaw może dojść do zamówień udzielanych w tym samym czasie w różnych częściach, całkowita wartość szacunkowa wszystkich takich części jest uwzględniana przy stosowaniu art. 8 lit. a) i b).

W przypadku gdy łączna wartość części jest równa lub większa od wartości progowej określonej w art. 8, niniejszą dyrektywę stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia.

Niemniej jednak instytucje/podmioty zamawiające mogą odstąpić od stosowania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do części, których szacunkowa wartość bez VAT wynosi mniej niż 80 000 EUR dla usług, pod warunkiem że łączna wartość tych części wynosi nie więcej niż 20 % całkowitej wartości wszystkich części.

6. W odniesieniu do zamówień na dostawy, dotyczących dzierżawy, najmu lub leasingu produktów podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest:

- a) w przypadku zamówień udzielanych na czas określony, gdy czas ich trwania jest równy lub mniejszy niż 12 miesięcy, całkowita szacunkowa wartość zamówienia w okresie jego trwania, gdy zaś czas trwania przekracza 12 miesięcy, całkowita wartość zamówienia łącznie z szacowaną pozostałą wartością;
- b) w przypadku zamówień udzielanych na czas nieokreślony lub zamówień, których czas trwania nie może zostać określony, wartość miesięczna pomnożona przez 48.

7. W przypadku zamówień na dostawy lub usługi powtarzających się lub podlegających odnowieniu w oznaczonym czasie, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest:

- a) rzeczywista całkowita wartość kolejnych zamówień tego samego typu, udzielonych w ciągu poprzednich dwunastu miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, dostosowana, jeżeli to możliwe, w celu uwzględnienia zmian w ilości lub w wartości, które mogą się pojawić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia; albo
- b) szacunkowa całkowita wartość zamówień udzielanych kolejno przez dwanaście miesięcy następujących po realizacji pierwszej dostawy lub w ciągu roku budżetowego, jeżeli jest on dłuższy niż dwanaście miesięcy.

▼B

Wybór metody wykorzystywanej do obliczania szacunkowej wartości zamówienia nie może być dokonywany z zamiarem wyłączenia tego zamówienia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.

8. W odniesieniu do zamówień na usługi, podstawę obliczania szacunkowej wartości zamówienia stanowią, odpowiednio:

a) dla następujących usług:

- (i) usług ubezpieczeniowych: należna składka oraz inne rodzaje wynagrodzenia;
- (ii) zamówień na wykonanie projektu: należne opłaty, prowizje oraz inne rodzaje wynagrodzenia;

b) dla zamówień, które nie określają całkowitej ceny:

- (i) w przypadku zamówień na czas określony, gdy ten czas jest równy lub mniejszy niż 48 miesięcy: całkowita wartość szacunkowa zamówienia przez okres ich trwania;
- (ii) w przypadku zamówień na czas nieokreślony lub przekraczający 48 miesięcy: miesięczna wartość pomnożona przez 48.

9. W odniesieniu do umów ramowych, uwzględnieniu podlega maksymalna szacunkowa wartość, bez VAT, wszystkich zamówień, których udzielenia przewiduje się przez cały okres obowiązywania umowy ramowej.

Sekcja 2

Centralne jednostki zakupujące

Artykuł 10

Zamówienia oraz umowy ramowe zawierane przez centralne jednostki zakupujące

1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość zakupu przez instytucje/podmioty zamawiające robót budowlanych, dostaw lub usług od lub za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej.

2. Uznaje się, że instytucje/podmioty zamawiające, które dokonują zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług od lub za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej w przypadkach określonych w art. 1 ust. 18, stosują się do niniejszej dyrektywy, o ile:

— stosują się do niej centralne jednostki zakupujące, lub

— w przypadku gdy centralna jednostka zamawiająca nie jest instytucją zamawiającą/podmiotem zamawiającym, stosowane przez nią zasady udzielania zamówień są zgodne ze wszystkimi postanowieniami niniejszej dyrektywy, a udzielone zamówienia mogą podlegać skutecznym środkom ochrony prawnej porównywalnym z przewidzianymi w tytule IV.

▼B

Sekcja 3

Zamówienia objęte wyłączeniem*Artykuł 11***Korzystanie z wyłączeń**

Nie można korzystać z zasad, procedur, programów, układów, porozumień lub zamówień, o których mowa w niniejszej sekcji w celu omijania postanowień niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 12***Zamówienia udzielane na podstawie procedur międzynarodowych**

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień podlegających:

- a) szczególnym zasadom proceduralnym zgodnie z umową międzynarodową lub porozumieniem zawartym między jednym lub wieloma państwami członkowskimi a jednym lub wieloma państwami trzecimi;
- b) szczególnym zasadom proceduralnym na podstawie zawartej umowy międzynarodowej lub zawartego porozumienia międzynarodowego związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsięwzięć państwa członkowskiego lub kraju trzeciego;
- c) szczególnym zasadom proceduralnym organizacji międzynarodowej, zakupującej do swoich celów lub do zamówień, które muszą być udzielane przez państwa członkowskie zgodnie z tymi zasadami.

*Artykuł 13***Wyłączenia szczególne**

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) zamówień, w przypadku których stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy zobowiązałoby państwo członkowskie do dostarczenia informacji, których ujawnienie uznaje ono za sprzeczne z jego podstawowymi interesami bezpieczeństwa;
- b) zamówień do celów działalności wywiadowczej;
- c) zamówień udzielonych w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez przynajmniej dwa państwa członkowskie nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części okresu funkcjonowania tego produktu. Po rozpoczęciu takiego programu współpracy wyłącznie między państwami członkowskimi, państwa członkowskie informują Komisję o części wydatków na badania i rozwój odnoszących się do ogólnych kosztów programu współpracy, porozumienia o podziale kosztów, a także o planowanych zakupach dla każdego państwa członkowskiego, o ile są one przewidziane;
- d) zamówień udzielonych w państwie trzecim, w tym zamówień cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia sił poza terytorium Unii, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają udzielenia ich wykonawcom usytuowanym w strefie prowadzenia działań;
- e) zamówień publicznych na usługi mających na celu nabycie lub dzierżawę, bez względu na sposób finansowania, gruntu, istniejących budynków lub innych nieruchomości albo praw do nich;

▼B

- f) zamówień udzielanych przez rząd innemu rządowi związanych z:
 - (i) dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu;
 - (ii) robotami budowlanymi i usługami bezpośrednio związanymi z takim sprzętem; lub
 - (iii) robotami budowlanymi i usługami szczególnie do celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub usługami;
- g) usług związanych z arbitrażem i mediacją;
- h) usług finansowych z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych;
- i) umów o pracę;
- j) usług badawczych i rozwojowych innych niż te, z których korzyści przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu, na potrzeby jej/jego własnej działalności, pod warunkiem że całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający.

Sekcja 4

Szczególne uzgodnienia*Artykuł 14***Zamówienia zastrzeżone**

Państwa członkowskie mogą zastrzec prawo do uczestnictwa w procedurach udzielania zamówień dla zakładów pracy chronionej lub zdecydować, aby takie zamówienia były realizowane w ramach programów pracy chronionej, gdzie większość pracowników jest niepełnosprawna i ze względu na charakter lub stopień niepełnosprawności nie może wykonywać pracy w normalnych warunkach.

Ogłoszenie o zamówieniu zawiera odniesienie do tego przepisu.

ROZDZIAŁ III

*Przepisy dotyczące zamówień na usługi**Artykuł 15***Zamówienia na usługi wymienione w załączniku I**

Zamówień, których przedmiotem są usługi objęte art. 2, które są wymienione w załączniku I, udziela się zgodnie z art. 18–54.

*Artykuł 16***Zamówienia na usługi wymienione w załączniku II**

Zamówienia, których przedmiotem są usługi objęte art. 2, wymienione w załączniku II, podlegają wyłącznie art. 18 i art. 30 ust. 3.

▼ B*Artykuł 17***Zamówienia mieszane obejmujące usługi wymienione w załącznikach I i II**

Zamówień, których przedmiotem są usługi objęte art. 2, które są wymienione zarówno w załączniku I jak i w załączniku II, udziela się zgodnie z art. 18–54, w przypadku gdy wartość usług wymienionych w załączniku I jest większa niż wartość usług wymienionych w załączniku II. W innych przypadkach zamówień udziela się zgodnie z art. 18 i art. 30 ust. 3.

*ROZDZIAŁ IV****Zasady szczególne dotyczące dokumentacji zamówienia****Artykuł 18***Specyfikacje techniczne**

1. Specyfikacje techniczne, o których mowa w pkt 1 załącznika III, zamieszczane są w dokumentach zamówienia (ogłoszenia o zamówieniu, specyfikacje warunków zamówienia, dokumenty opisowe lub dokumenty dodatkowe).

2. Specyfikacje techniczne powinny umożliwiać oferentom jednokowy dostęp do zamówienia i nie mogą powodować tworzenia nieuzasadnionych przeszkód w otwarciu zamówień na konkurencję.

3. Nie naruszając ani obowiązujących krajowych norm technicznych (w tym związanych z bezpieczeństwem produktu), ani wymogów technicznych, jakie państwo członkowskie powinno spełnić na mocy międzynarodowych porozumień normalizacyjnych, w celu zagwarantowania interoperacyjności wymaganej w tych porozumieniach i pod warunkiem że są one zgodne z prawem wspólnotowym, specyfikacje techniczne są określane:

a) albo przez odniesienie do specyfikacji technicznych określonych w załączniku III oraz, w kolejności preferencji, do:

- krajowych norm cywilnych transponujących normy europejskie,
- europejskich aprobat technicznych,
- wspólnych cywilnych specyfikacji technicznych,
- krajowych norm cywilnych transponujących normy międzynarodowe,
- innych międzynarodowych norm cywilnych,
- innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne, lub, w przypadku ich braku, do innych cywilnych norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych odnoszących się do projektowania, obliczania i realizacji robót, a także wykorzystania produktów,
- cywilnych specyfikacji technicznych wywodzących się z przemysłu i szeroko przez niego uznanych, czy też

▼ B

— krajowe „normy obronne” określone w pkt 3 załącznika III oraz specyfikacje w dziedzinie sprzętu obronnego podobne do tych norm.

Każdemu odniesieniu towarzyszą słowa „lub równoważny”;

b) albo w kategoriach charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności; przy czym wymagania te mogą obejmować opis oddziaływania na środowisko.

Parametry takie muszą być jednak dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić oferentom ustalenie przedmiotu zamówienia, a instytucjom/podmiotom zamawiającym udzielenie zamówienia;

c) albo w kategoriach charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności, o których mowa w lit. b), odnosząc się do specyfikacji wymienionych w lit. a), jako środka domniemanej zgodności z tymi charakterystykami lub wymogami;

d) albo przez odniesienie w przypadku niektórych charakterystyk do specyfikacji, o których mowa w lit. a), oraz przez odniesienie w przypadku innych charakterystyk do charakterystyki i wymagań w zakresie funkcjonalności, o których mowa w lit. b).

4. W przypadku gdy instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający korzysta z możliwości odniesienia do specyfikacji wymienionych w ust. 3 lit. a), nie mogą one odrzucić oferty na podstawie faktu, iż produkty i usługi będące przedmiotem oferty nie są zgodne ze specyfikacjami, do których się one odnoszą, jeżeli oferent za pomocą odpowiedniego środka udowodni w swojej ofercie w sposób zadowalający instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, że proponowane przez nie rozwiązania w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w specyfikacjach technicznych.

Odpowiednim środkiem może być dossier techniczne producenta lub raport z testów sporządzony przez uznaną instytucję.

5. W przypadku gdy instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający korzysta z opcji określonej w ust. 3 polegającej na określeniu charakterystyki i wymagań w zakresie funkcjonalności, nie mogą one odrzucić oferty na roboty budowlane, produkty lub usługi zgodne z normą krajową przenoszącą normę europejską, z europejską aprobatą techniczną, wspólną specyfikacją techniczną, normą międzynarodową lub systemem referencji technicznych opracowanym przez europejską instytucję normalizacyjną, jeżeli specyfikacje te odpowiadają charakterystyce i wymaganiom w zakresie funkcjonalności określonym przez tę instytucję/ten podmiot.

W swojej ofercie oferent musi uzasadnić za pomocą odpowiedniego środka w sposób zadowalający instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, że roboty budowlane, produkty lub usługi zgodne z normą spełniają wymagania w zakresie wykonania lub funkcjonalności, określone przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający.

Odpowiednim środkiem może być dossier techniczne producenta lub raport z testów sporządzony przez uznaną instytucję.

▼ B

6. W przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające określają sposób oddziaływania na środowisko w kategoriach wymagań w zakresie wykonania lub funkcjonalności, o których mowa w ust. 3 lit. b), mogą one wykorzystać szczegółowe specyfikacje lub, jeżeli jest to konieczne, ich części, określone w ekoetykietach europejskich, krajowych, ekoetykietach stosowanych w kilku krajach lub wszelkich innych ekoetykietach, pod warunkiem że:

- (wielo-)narodowych albo w jakichkolwiek innych ekoetykietach, pod warunkiem że: specyfikacje te umożliwiają odpowiednie zdefiniowanie dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia,
- wymagania dotyczące etykiet określa się na podstawie informacji naukowych,
- ekoetykiety przyjmowane są zgodnie z procedurą, w której mogą brać udział wszystkie zainteresowane podmioty, takie jak instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje związane z ochroną środowiska, oraz
- są one dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron.

Instytucje/podmioty zamawiające mogą zaznaczyć, że produkty i usługi opatrzone ekoetykietami uznaje się za zgodne ze specyfikacjami technicznymi określonymi w dokumentach zamówienia; przyjmują one wszelkie inne odpowiednie dowody, takie jak dossier techniczne producenta lub raport z testów sporządzany przez uznaną instytucję

7. „Uznane instytucje”, w rozumieniu niniejszego artykułu, oznaczają laboratoria testowe i kalibracyjne oraz instytucje ds. certyfikacji i inspekcji, które spełniają wymagania odpowiednich norm europejskich.

Instytucje/podmioty zamawiające akceptują świadectwa wydane przez uznane instytucje działające w innych państwach członkowskich.

8. Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot zamówienia, specyfikacje techniczne nie zawierają odniesienia do konkretnej marki ani do źródła, ani też do żadnego szczególnego procesu, znaku handlowego, patentu, typu, pochodzenia lub produkcji, które mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania pewnych przedsiębiorstw albo produktów. Odniesienie takie jest dopuszczalne wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, gdy dostatecznie precyzyjny i zrozumiały opis przedmiotu zamówienia, zgodny z ust. 3 i 4, nie jest możliwy; odniesieniu takiemu towarzyszą słowa „lub równoważny”.

Artykuł 19

Oferty wariantowe

1. W przypadku gdy kryterium udzielenia zamówienia jest oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, instytucje/podmioty zamawiające mogą zezwolić oferentom na składanie ofert wariantowych.

2. Instytucje/podmioty zamawiające zaznaczają w ogłoszeniu o zamówieniu, czy dozwolone jest składanie ofert wariantowych; bez takiej wzmianki składanie ofert wariantowych nie jest dopuszczalne.

▼B

3. Instytucje/podmioty zamawiające dopuszczające składanie ofert wariantowych określają w specyfikacji warunków zamówienia minimalne wymagania, które muszą spełniać warianty oraz wszelkie szczególne wymagania dotyczące ich składania.

Rozpatrywane są jedynie oferty wariantowe spełniające minimalne wymagania określone przez instytucje/podmioty zamawiające.

4. W ramach procedury udzielania zamówienia na dostawy lub usługi instytucje/podmioty zamawiające, które dopuściły składanie ofert wariantowych, nie mogą odrzucić wariantu wyłącznie na podstawie tego, że prowadziłoby to do udzielenia zamówienia na usługi zamiast na dostawy lub zamówienia na dostawy zamiast na usługi.

*Artykuł 20***Warunki realizacji zamówień**

Instytucje/podmioty zamawiające mogą określić warunki szczególnie związane z realizacją zamówienia, pod warunkiem że są one zgodne z prawodawstwem Wspólnoty oraz zostały wskazane w dokumentach zamówienia (ogłoszenia o zamówieniu, specyfikacje warunków zamówienia, dokumenty opisowe lub dokumenty dodatkowe). Warunki te mogą w szczególności dotyczyć podwykonawstwa lub zapewnienia bezpieczeństwa informacji niejawnych oraz bezpieczeństwa dostaw wymaganych przez instytucje/podmioty zamawiające zgodnie z art. 21, 22 i 23, lub uwzględnienia względów społecznych i środowiskowych.

*Artykuł 21***Podwykonawstwo**

1. Wybrany oferent może wybrać podwykonawców do wszystkich części realizowanych w ramach podwykonawstwa, które nie są objęte wymogami, o których mowa w ust. 3 i 4, a w szczególności nie można od niego wymagać dyskryminacji potencjalnych podwykonawców ze względu na narodowość.

2. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może żądać lub zostać zobowiązana przez państwo członkowskie do wezwania oferenta do:

- wskazania w jego ofercie tej części zamówienia, której wykonanie zamierza zlecić osobom trzecim oraz podania wszystkich proponowanych podwykonawców, a także przedmiotu umów o podwykonawstwo, dla których są oni proponowani, lub
- poinformowania o wszelkich zmianach na poziomie podwykonawców w trakcie realizacji zamówienia.

3. Instytucja/podmiot zamawiający może zobowiązać lub państwo członkowskie może od niej/niego wymagać zobowiązania wybranego oferenta do stosowania postanowień określonych w tytule III do wszystkich lub niektórych umów o podwykonawstwo, jakie wybrany oferent zamierza powierzyć osobom trzecim.

▼ B

4. Państwa członkowskie mogą postanowić, że instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może zwrócić się lub zostać zobowiązana/y do zwrócenia się do wybranego oferenta o powierzenie podwykonawstwa części zamówienia stronom trzecim. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, która/y narzuca podwykonawstwo wyraża ten minimalny procent w formie przedziału wartości obejmujących minimalny i maksymalny procent. Maksymalny procent nie może przekroczyć 30 % wartości zamówienia. Przedział ten jest proporcjonalny do przedmiotu i wartości zamówienia oraz charakteru zaangażowanego sektora przemysłu, obejmującego poziom konkurencji na danym rynku oraz odpowiednie kwalifikacje techniczne bazy przemysłowej.

Każdy procent podwykonawstwa mieszczący się w przedziale wartości wskazanym przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający jest uznawany za spełniającego wymogi dotyczące podwykonawstwa określone w niniejszym ustępie.

Oferenci mogą zaproponować realizację w ramach podwykonawstwa części całkowitej wartości, która wykracza poza przedział wymagany przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający.

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający zwraca się do oferentów o sprecyzowanie w ofercie, którą(-e) część(-ci) oferty zamierzają powierzyć podwykonawcom w celu spełnienia wymogów, o których mowa w pierwszym akapicie.

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może zwrócić się lub może zostać zobowiązana(-y) przez państwo członkowskie do zwrócenia się do oferentów również o sprecyzowanie, którą(-e) część(-ci) oferty, powyżej wymaganego procentu, zamierzają powierzyć podwykonawcom, jak również o poinformowanie o podwykonawcach, których już wybrali.

Wybrany oferent przyznaje zamówienia na podwykonawstwo odpowiadające procentowi, jakiego realizacji w ramach podwykonawstwa wymaga od niego instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający zgodnie z przepisami tytułu III.

5. W każdym przypadku państwo członkowskie stanowi, że instytucje/podmioty zamawiające mogą odrzucić wybranych przez oferenta podwykonawców na etapie procedury udzielania głównego zamówienia lub przez wybranego oferenta podczas realizacji zamówienia; odrzucenie to może się opierać wyłącznie na kryteriach stosowanych przy wyborze oferentów w przypadku głównego zamówienia. Jeżeli instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający odrzuca podwykonawcę, musi przedstawić oferentowi lub oferentowi, któremu przyznano zamówienie, pisemne uzasadnienie, określające, dlaczego uważa, że podwykonawca(-y) nie spełnia(-ją) kryteriów.

6. Wymogi, o których mowa w ust. 2–5, są określone w ogłoszeniu o zamówieniu.

7. Ustępy 1–5 nie naruszają odpowiedzialności głównego wykonawcy.

*Artykuł 22***Bezpieczeństwo informacji**

Jeśli chodzi o zamówienia obejmujące informacje niejawne, wymagające ich lub je zawierające, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający określa w dokumentacji zamówienia (ogłoszenia o zamówieniu, specyfikacje warunków zamówienia, dokumenty opisowe lub dokumenty dodatkowe) środki i wymogi konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa tych informacji na wymaganym poziomie.

▼ B

W tym celu instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może wymagać by oferta zawierała między innymi następujące szczególne informacje:

- a) zobowiązanie oferenta i już zidentyfikowanych podwykonawców do odpowiedniego chronienia poufności wszystkich informacji niejawnych w ich posiadaniu, lub z którymi zapoznają się w trakcie trwania zamówienia i po upływie lub zakończeniu zamówienia, zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi;
- b) zobowiązanie oferenta do uzyskania zobowiązania przewidzianego w lit. a) od innych podwykonawców, którym zleci podwykonawstwo w trakcie realizacji zamówienia;
- c) wystarczające informacje na temat już zidentyfikowanych podwykonawców, które umożliwią instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu stwierdzenie, czy każdy z nich posiada kwalifikacje wymagane do odpowiedniej ochrony poufności informacji niejawnych, do których mają dostęp lub, które wytworzą w związku z realizacją ich działań w zakresie podwykonawstwa;
- d) zobowiązanie oferenta do dostarczenia informacji wymaganych w lit. c) dotyczących wszystkich nowych podwykonawców przed udzieleniem im zamówienia.

W przypadku braku harmonizacji krajowych systemów sprawdzania bezpieczeństwa na poziomie Wspólnoty, państwa członkowskie mogą przewidzieć, że środki i wymogi, o których mowa w drugim akapicie muszą się zgadzać z ich krajowymi przepisami w dziedzinie sprawdzania bezpieczeństwa. Państwa członkowskie uznają certyfikaty bezpieczeństwa, które uważają za równoważne z certyfikatami wydanymi zgodnie z ich prawem krajowym, posiadają jednak możliwość przeprowadzania i uwzględniania dalszych samodzielnych analiz, jeżeli uznaje się je za konieczne.

*Artykuł 23***Bezpieczeństwo dostaw**

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający określa w dokumentacji zamówienia (ogłoszenia o zamówieniu, specyfikacje warunków zamówienia, dokumenty opisowe lub dokumenty dodatkowe) swoje wymogi w zakresie bezpieczeństwa dostaw.

W tym celu instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może wymagać by oferta zawierała między innymi następujące szczególne informacje:

- a) certyfikację lub dokumentację wskazującą w sposób zadowalający instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, że oferent będzie w stanie spełnić wymogi w zakresie wywozu, transferu lub tranzytu towarów związanych z zamówieniem, w tym wszelkie dokumenty towarzyszące uzyskane od odnośnego państwa członkowskiego lub odnośnych państw członkowskich;

▼ B

- b) wskazanie wszelkich ograniczeń obowiązujących instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający w zakresie ujawniania, transferu lub wykorzystania produktów i usług lub rezultatów związanych z tymi produktami i usługami, które wynikłyby z postanowień dotyczących kontroli wywozu lub bezpieczeństwa;

- c) certyfikację i dokumentację wykazującą, że organizacja i lokalizacja łańcucha dostaw oferenta umożliwią mu spełnienie wymogów instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego w zakresie bezpieczeństwa dostaw określonych w dokumentacji zamówienia, a także zobowiązanie do zagwarantowania, że ewentualne zmiany w łańcuchu dostaw w trakcie realizacji zamówienia nie wpłyną negatywnie na zgodność z tymi wymogami;

- d) zobowiązanie oferenta do ustanowienia lub utrzymania zdolności wymaganej do sprostania ewentualnemu wzrostowi potrzeb instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego w wyniku sytuacji kryzysowej, na warunkach do uzgodnienia;

- e) wszelką dokumentację dodatkową otrzymaną od władz państwowych oferenta dotyczącą zaspokojenia ewentualnego wzrostu potrzeb instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego, wynikających z sytuacji kryzysowej;

- f) zobowiązanie oferenta do zapewnienia utrzymania, modernizacji lub adaptacji dostaw stanowiących przedmiot zamówienia;

- g) zobowiązanie oferenta do informowania instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego na czas o każdej zmianie, jaka zaszła w jego organizacji, łańcuchu dostaw lub strategii przemysłowej, mogącej mieć wpływ na jego zobowiązania wobec instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego;

- h) zobowiązanie oferenta do zapewnienia instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu, na warunkach do uzgodnienia, wszelkich szczególnych środków produkcji części zamiennych, elementów oraz specjalnego wyposażenia testowego, w tym rysunków technicznych, licencji i instrukcji użytkowania, jeżeli nie jest on już w stanie zapewnić tych dostaw.

Nie można wymagać od oferenta, by uzyskał od państwa członkowskiego zobowiązanie ograniczające swobodę tego państwa członkowskiego w zakresie stosowania, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa międzynarodowego lub wspólnotowego, swoich krajowych kryteriów dotyczących zezwoleń na eksport, transfer lub tranzyt w warunkach panujących w chwili podejmowania decyzji w sprawie takich zezwoleń.

▼ B*Artykuł 24***Obowiązki związane z podatkami, ochroną środowiska, przepisami o ochronie zatrudnienia oraz warunkami pracy**

1. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może określić lub zostać zobligowana przez państwo członkowskie do określenia w specyfikacji warunków zamówienia organu lub organów, od których kandydat lub oferent może uzyskać odpowiednie informacje na temat obowiązków związanych z podatkami, ochroną środowiska, a także przepisami o ochronie zatrudnienia oraz warunkach pracy obowiązującymi w danym państwie członkowskim, regionie, miejscu lub kraju trzecim, w którym zamówienie ma zostać zrealizowane oraz mającymi zastosowanie wobec robót budowlanych przeprowadzanych na danym terenie lub usług świadczonych podczas realizacji zamówienia.

2. Udzielając informacji, o których mowa w ust. 1, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający żąda od oferentów zaznaczenia, aby podczas sporządzania swoich ofert uwzględnili oni obowiązki wynikające z przepisów o ochronie zatrudnienia i warunkach pracy mające zastosowanie w miejscu, w którym zamówienie ma zostać zrealizowane.

Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla stosowania przepisów art. 49 dotyczących rozpatrywania rażąco niskich ofert.

*ROZDZIAŁ IV***Procedury***Artykuł 25***Stosowane procedury**

Podczas udzielania zamówień instytucje/podmioty zamawiające stosują krajowe procedury dostosowane do celów niniejszej dyrektywy.

Instytucje/podmioty zamawiające udzielają zamówień stosując procedurę ograniczoną lub procedurę negocjacyjną z publikacją ogłoszenia o zamówieniu.

W okolicznościach, o których mowa w art. 27, mogą one/oni udzielać zamówień w drodze dialogu konkurencyjnego.

W szczególnych przypadkach i okolicznościach, wyszczególnionych w art. 28, instytucje/podmioty zamawiające mogą stosować procedurę negocjacyjną bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu.

*Artykuł 26***Procedura negocjacyjna z publikacją ogłoszenia o zamówieniu**

1. W procedurach negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu instytucje/podmioty zamawiające negocjują z oferentami złożone przez nich oferty w celu dostosowania ich do wymagań, określonych przez te instytucje w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacjach technicznych zamówienia oraz ewentualnie w dokumentach dodatkowych, w celu wyłonienia najlepszej oferty zgodnie z art. 47.

▼ B

2. Podczas negocjacji instytucje/podmioty zamawiające zapewniają równe traktowanie wszystkich oferentów. W szczególności nie mogą one udzielać, w sposób dyskryminacyjny, informacji, które pozwalałyby niektórym spośród oferentów na uzyskanie przewagi nad pozostałymi.

3. Aby ograniczyć liczbę ofert będących przedmiotem negocjacji, instytucje/podmioty zamawiające mogą przewidzieć, że procedura toczyć się będzie w następujących po sobie etapach, stosując kryteria udzielania zamówienia określone w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacjach technicznych zamówienia. Możliwość skorzystania z takiego rozwiązania jest wskazana w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacjach technicznych zamówienia.

*Artykuł 27***Dialog konkurencyjny**

1. W przypadku szczególnie złożonych zamówień państwa członkowskie mogą przewidzieć, iż jeżeli instytucje/podmioty zamawiające uznają, że zastosowanie procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu nie pozwoli na udzielenie zamówienia, te ostatnie mogą skorzystać z procedury dialogu konkurencyjnego zgodnie z niniejszym artykułem.

Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

2. Instytucje/podmioty zamawiające publikują ogłoszenie o zamówieniu, określając swoje potrzeby i wymagania, które powinny zostać zdefiniowane w tym ogłoszeniu lub w dokumencie opisowym.

3. Instytucje/podmioty zamawiające rozpoczynają z kandydatami wybranymi zgodnie z odpowiednimi przepisami art. 38–46 dialog, którego celem jest określenie i zdefiniowanie środków, które najlepiej zaspokoją ich potrzeby. W ramach dialogu mogą one omówić wszystkie aspekty zamówienia z wybranymi kandydatami.

Podczas prowadzenia dialogu konkurencyjnego instytucje/podmioty zamawiające zapewniają wszystkim oferentom równe traktowanie. W szczególności nie mogą one udzielać, w sposób dyskryminacyjny, informacji, które pozwalałyby niektórym spośród oferentów na uzyskanie przewagi nad pozostałymi.

Instytucje/podmioty zamawiające nie mogą ujawniać innym uczestnikom proponowanych rozwiązań ani innych informacji poufnych udzielanych przez kandydata biorącego udział w dialogu bez zgody tego kandydata.

4. Aby ograniczyć liczbę rozwiązań omawianych na etapie dialogu, instytucje/podmioty zamawiające mogą przewidzieć, że procedura toczyć się będzie w następujących po sobie etapach, stosując kryteria udzielania zamówienia określone w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumencie opisowym. Możliwość skorzystania z takiego rozwiązania instytucja zamawiająca wskazuje w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumencie opisowym.

5. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający prowadzi dialog do momentu, gdy jest w stanie wskazać, w razie potrzeby po przeprowadzeniu porównania, rozwiązanie lub rozwiązania, które mogą zaspokoić jej potrzeby.

▼B

6. Po oświadczeniu, iż dialog dobiegł końca oraz poinformowaniu o tym fakcie jego uczestników, instytucje/podmioty zamawiające zapraszają uczestników do składania ostatecznych ofert, opierających się na rozwiązaniu lub rozwiązaniach przedstawionych i określonych podczas dialogu. Oferty te zawierają wszystkie elementy wymagane i niezbędne do realizacji projektu.

Oferty te mogą być wyjaśniane, precyzowane i poprawiane na żądanie instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego. Jednakże takie wyjaśnienie, sprecyzowanie, poprawienie lub dodatkowe informacje nie mogą pociągać za sobą zmiany podstawowych właściwości oferty ani zaproszenia do składania ofert, co mogłoby spowodować zakłócenie konkurencji lub mogłoby mieć charakter dyskryminacyjny.

7. Instytucje/podmioty zamawiające oceniają otrzymane oferty na podstawie kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumencie opisowym, a następnie zgodnie z art. 47 wybierają ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie.

Na żądanie instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego oferent wyłoniony jako ten, który złożył ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie, może zostać poproszony o udzielenie wyjaśnień dotyczących pewnych jej aspektów lub o potwierdzenie zobowiązań sformułowanych w ofercie, o ile takie wyjaśnienia nie spowodują modyfikacji zasadniczych aspektów oferty lub zaproszenia do składania ofert i nie niesie ryzyka zakłócenia konkurencji ani nie ma charakteru dyskryminacyjnego.

8. Instytucje/podmioty zamawiające mogą przewidzieć nagrody lub płatności dla uczestników dialogu.

*Artykuł 28***Przypadki uzasadniające zastosowanie procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu**

W następujących przypadkach instytucje/podmioty zamawiające mogą udzielać zamówień w drodze procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia, uzasadniając wykorzystanie tej procedury w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia zgodnie z wymogami art. 30 ust. 3:

- 1) w przypadku zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi:
 - a) jeżeli w toku procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej poprzedzonej publikacją ogłoszenia o zamówieniu lub też dialogu konkurencyjnego nie złożono żadnej oferty lub żadnej odpowiedniej oferty lub żadnego wniosku, o ile początkowe warunki zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom oraz pod warunkiem że odpowiednia informacja zostanie przesłana Komisji na jej wniosek;
 - b) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w złożonych ofertach lub napływu ofert niemożliwych do przyjęcia w świetle krajowych przepisów zgodnych z art. 5, 19, 21–24 oraz rozdziałem VII tytułu II, w wyniku procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej poprzedzonej publikacją ogłoszenia o zamówieniu lub też dialogu konkurencyjnego, o ile:
 - (i) pierwotne warunki zamówienia nie uległy zasadniczym zmianom; i

▼B

- (ii) uwzględniają w procedurze negocjacyjnej wszystkich i jedynie tych oferentów, którzy spełniają kryteria określone w art. 39–46 i którzy podczas wcześniejszej procedury ograniczonej lub dialogu konkurencyjnego złożyli oferty zgodne z formalnymi wymogami procedury przetargowej;
- c) kiedy pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej nie da się pogodzić z terminami wymaganymi dla procedury ograniczonej i negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, w tym skróconymi terminami, o których mowa w art. 33 ust. 7. Może to na przykład mieć zastosowanie w przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. d);
 - d) w zakresie, w jakim jest to absolutnie konieczne, ze względu na wystąpienie pilnej konieczności spowodowanej wydarzeniami, których instytucje/podmioty zamawiające nie mogły przewidzieć, terminy przewidziane dla procedury ograniczonej lub negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia, w tym skrócone terminy, o których mowa w art. 33 ust. 7 nie mogą być dotrzymane. Zaistnienie okoliczności uzasadniających taką pilną konieczność nie może być w żadnym wypadku przypisane instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającego;
 - e) kiedy, z przyczyn technicznych lub związanych z ochroną praw wyłącznych, zamówienie może zostać udzielone jedynie określone mu wykonawcy;
- 2) w przypadku zamówień na usługi i dostawy:
- a) do celów usług badawczych lub rozwojowych innych niż te, o których mowa w art. 13;
 - b) jeżeli przedmiotem zamówienia są produkty wytwarzane jedynie do celów prac badawczych i rozwojowych, z wyjątkiem produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub zamortyzowanie kosztów badań i rozwoju;
- 3) w przypadku zamówień na dostawy:
- a) w przypadku dodatkowych dostaw realizowanych przez pierwotnego dostawcę, których celem jest częściowe wznowienie dostaw lub odnowienie instalacji bieżącego użytku lub zwiększenie dostaw czy rozbudowa instalacji istniejących, jeżeli zmiana dostawcy zobowiązywałaby instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu.
- Czas trwania takich zamówień, a także zamówień odnawialnych nie może przekraczać pięciu lat, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności określonych przy uwzględnieniu oczekiwanego cyklu życia dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana dostawcy;
- b) w przypadku towarów notowanych i nabywanych na giełdzie towarowej;

▼ B

- c) w odniesieniu do nabywania dostaw na szczególnie korzystnych warunkach albo od dostawcy definitywnie likwidującego swoją działalność albo od syndyków masy upadłości lub likwidatorów, lub też w wyniku układu z wierzycielem lub podobnej procedury przewidzianej przez krajowe przepisy lub regulacje;
- 4) w przypadku zamówień na roboty budowlane i usługi:
- a) w odniesieniu do dodatkowych robót budowlanych lub usług nieuwzględnionych we wstępnie rozpatrywanym projekcie lub w pierwotnej umowie, które jednak z powodu nieprzewidzianych okoliczności stały się niezbędne dla realizacji robót budowlanych lub usług opisanych w wyżej wskazanych dokumentach, pod warunkiem że zamówienia udziela się wykonawcy realizującemu te roboty budowlane lub usługi:
- (i) gdy takich dodatkowych robót budowlanych lub usług nie można oddzielić technicznie ani ekonomicznie od pierwotnego zamówienia bez przysporzenia poważnych niedogodności instytucjom/podmiotom zamawiającym, lub
- (ii) gdy takie roboty budowlane lub usługi są absolutnie niezbędne dla zakończenia realizacji pierwotnego zamówienia, mimo iż można je z niej wyodrębnić.

Łączna wartość zamówień udzielonych w celu realizacji dodatkowych robót budowlanych lub usług nie może jednak przekroczyć 50 % kwoty, na którą opiewa pierwotne zamówienie;

- b) w odniesieniu do nowych robót budowlanych lub usług polegających na powtarzaniu podobnych robót lub usług powierzonych wykonawcy, któremu te same instytucje/podmioty zamawiające udzieliły pierwotnego zamówienia, pod warunkiem że takie roboty budowlane lub usługi pozostają w zgodności z podstawowym projektem, na który udzielono pierwotnego zamówienia zgodnie z procedurą ograniczoną, procedurą negocjacyjną z publikacją ogłoszenia o zamówieniu lub dialogiem konkurencyjnym.

Możliwość zastosowania tej procedury musi być wskazana w zaproszeniu do ubiegania się o realizację pierwszego projektu, a całkowita wartość zamówienia na kolejne roboty budowlane lub usługi jest uwzględniana przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający w zakresie stosowania przez nią art. 8.

Procedura ta może być stosowana wyłącznie w okresie pięciu lat od chwili zawarcia pierwotnej umowy, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności określonych z uwzględnieniem oczekiwanego czasu funkcjonowania dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana dostawcy;

- 5) w przypadku zamówień związanych ze świadczeniem usług transportu lotniczego i morskiego dla sił zbrojnych państwa członkowskiego uczestniczącego lub mającego uczestniczyć w misji zagranicznej, jeżeli instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający musi zwrócić się o takie usługi do wykonawców, którzy gwarantują ważność swoich ofert jedynie na takie krótkie terminy, że terminy przewidziane dla procedury ograniczonej lub negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia, w tym skrócone terminy, o których mowa w art. 33 ust. 7 nie mogą być dotrzymane.

▼ B*Artykuł 29***Umowy ramowe**

1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość zawierania umów ramowych przez instytucje/podmioty zamawiające.

2. W celu zawarcia umowy ramowej instytucje/podmioty zamawiające przestrzegają reguł proceduralnych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, na wszystkich etapach aż do udzielenia zamówienia na podstawie umowy ramowej. Strony umowy ramowej wybierane są poprzez zastosowanie kryteriów udzielenia zamówienia określonych zgodnie z art. 47.

Zamówień opartych na umowach ramowych udziela się zgodnie z procedurami określonymi w ust. 3 i 4. Procedury te mogą być stosowane wyłącznie pomiędzy instytucjami/podmiotami zamawiającymi i wykonawcami, którzy byli początkowo stronami umowy ramowej.

Podczas udzielania zamówień na podstawie umowy ramowej strony nie mogą w żadnym wypadku dokonywać istotnych zmian w warunkach określonych w danej umowie, w szczególności w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

Okres obowiązywania umowy ramowej nie może przekroczyć siedmiu lat, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności określonych z uwzględnieniem oczekiwanego czasu funkcjonowania dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana dostawcy.

W takich nadzwyczajnych okolicznościach instytucje/podmioty zamawiające dostarczają odpowiednie uzasadnienia tych okoliczności w formie ogłoszenia informacyjnego, o którym mowa w art. 30 ust. 3.

Instytucje/podmioty zamawiające nie mogą stosować umów ramowych w sposób nieodpowiedni ani też w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

3. W przypadku gdy umowę ramową zawiera się z jednym wykonawcą, zamówień opartych na takiej umowie udziela się na warunkach w niej określonych.

Na potrzeby udzielania takich zamówień instytucje/podmioty zamawiające mogą na piśmie konsultować się z wykonawcą będącym stroną umowy ramowej, żądając od niego uzupełnienia oferty, jeżeli okaże się to konieczne.

4. W przypadku gdy umowa ramowa zawierana jest z kilkoma wykonawcami, ich liczba nie może być mniejsza od trzech, o ile istnieje wystarczająca liczba wykonawców spełniających kryteria kwalifikacji lub dopuszczalnych ofert spełniających kryteria udzielania zamówień.

Zamówienia oparte na umowach ramowych zawartych z kilkoma wykonawcami mogą być udzielane poprzez:

— zastosowanie warunków określonych w umowie ramowej bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej, lub

▼B

- w przypadku gdy nie wszystkie warunki określone zostały w umowie ramowej, po ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej dla stron umowy na tych samych i, jeśli to konieczne, szczególnie sprecyzowanych warunkach oraz, w stosownych przypadkach, na innych warunkach wskazanych w specyfikacji warunków zamówienia umowy ramowej, zgodnie z następującą procedurą:
- a) w odniesieniu do każdego zamówienia, które ma zostać udzielone, instytucje/podmioty zamawiające konsultują się na piśmie z wykonawcami zdolnymi do realizacji zamówienia;
 - b) instytucje/podmioty zamawiające wyznaczają termin wystarczający, aby umożliwić złożenie ofert w odniesieniu do każdego zamówienia, uwzględniając czynniki takie, jak złożoność przedmiotu zamówienia oraz okres potrzebny do złożenia ofert;
 - c) oferty składa się na piśmie, zaś ich treść pozostaje poufna aż do upływu terminu przewidzianego na odpowiedź;
 - d) instytucje/podmioty zamawiające udzielają zamówienia temu oferentowi, który złożył najlepszą ofertę w świetle kryteriów udzielania zamówień określonych w specyfikacji warunków zamówienia umowy ramowej.

*ROZDZIAŁ VI**Zasady dotyczące ogłoszeń i przejrzystości*

Sekcja 1

Publikacja ogłoszeń*Artykuł 30***Ogłoszenia**

1. Instytucje/podmioty zamawiające mogą podać do wiadomości za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego, publikowanego przez Komisję lub przez nie same na swoich „profilach nabywcy”, opisanych w załączniku VI pkt 2:
 - a) w odniesieniu do dostaw, szacunkową całkowitą wartość zamówień lub umów ramowych w podziale na grupy produktów, których zamierzają udzielić w ciągu następných dwunastu miesięcy.

Grupy produktów są określane przez instytucje/podmioty zamawiające poprzez odniesienie do nomenklatury CPV;
 - b) w odniesieniu do usług, szacunkową całkowitą wartość zamówień lub umów ramowych w każdej z kategorii usług, których zamierzają udzielić w ciągu następnych dwunastu miesięcy;
 - c) w odniesieniu do robót budowlanych, podstawowe cechy zamówień lub umów ramowych, których zamierzają udzielić.

Ogłoszenia, o których mowa w akapicie pierwszym, przesyłane są Komisji lub publikowane na profilu nabywcy, tak szybko jak to możliwe, po podjęciu decyzji zatwierdzającej projekt, dla którego zrealizowania instytucje/podmioty zamawiające zamierzają udzielić zamówień lub umów ramowych.

▼ B

Instytucje/podmioty zamawiające, które publikują wstępne ogłoszenie informacyjne na swoich profilach nabywcy, przesyłają Komisji drogą elektroniczną ogłoszenie o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy, zgodnie z formatem i szczegółowymi procedurami przesyłania ogłoszeń, o których mowa w załączniku VI pkt 3.

Publikacja ogłoszeń, o których mowa w akapicie pierwszym, jest obowiązkowa jedynie w przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające korzystają z możliwości skrócenia terminów składania ofert, określonej w art. 33 ust. 3.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu.

2. Instytucje/podmioty zamawiające, które zamierzają udzielić zamówienia lub zawrzeć umowę ramową w drodze procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu lub dialogu konkurencyjnego, powiadamiają o swoim zamiarze za pomocą ogłoszenia o zamówieniu.

3. Instytucje/podmioty zamawiające, które udzieliły zamówienia lub zawarły umowę ramową, przesyłają ogłoszenie o wynikach procedury udzielenia zamówienia nie później niż czterdzieści osiem dni po udzieleniu takiego zamówienia lub zawarciu umowy ramowej.

W przypadku umów ramowych zawartych zgodnie z art. 29 instytucje/podmioty zamawiające nie są zobowiązane do przesyłania ogłoszeń o wynikach procedury udzielenia zamówienia dla każdego zamówienia opartego na takiej umowie.

Można odstąpić od publikacji pewnych informacji dotyczących udzielenia zamówień lub zawierania umów ramowych, jeżeli ujawnienie takich informacji mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, w szczególności z interesami związanymi z obroną lub bezpieczeństwem, mogłoby zaszkodzić zgodnym z prawem interesom handlowym wykonawców, publicznych lub prywatnych, lub też mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

*Artykuł 31***Publikacja nieobowiązkowa**

Instytucje/podmioty zamawiające mogą publikować, zgodnie z art. 32, ogłoszenia o zamówieniach, które nie podlegają wymogom publikacji określonym w niniejszej dyrektywie.

*Artykuł 32***Forma i sposób publikacji ogłoszeń**

1. Ogłoszenia zawierają informacje, o których mowa w załączniku IV oraz, o ile ma to zastosowanie, wszelkie inne informacje, które instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający uzna za przydatne, według formatu standardowych formularzy przyjętych przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

▼B

2. Ogłoszenia przesyłane są Komisji przez instytucje/podmioty zamawiające albo za pośrednictwem środków elektronicznych, zgodnie z formatem i warunkami transmisji wskazanymi w załączniku VI pkt 3, albo za pomocą innych środków. W przypadku zastosowania procedury przyspieszonej określonej w art. 33 ust. 7, ogłoszenia muszą być przesłane faksem lub środkami elektronicznymi zgodnie z formatem i procedurami przesyłania wskazanymi w załączniku VI pkt 3.

Ogłoszenia publikowane są zgodnie z technicznymi właściwościami publikacji określonymi w załączniku VI pkt 1 lit. a) i b).

3. Ogłoszenia sporządzane i przesyłane środkami elektronicznymi, zgodnie z formatem i warunkami transmisji wskazanymi w załączniku VI pkt 3, publikowane są nie później niż w ciągu pięciu dni od daty ich wysłania.

Ogłoszenia, które nie są przesyłane środkami elektronicznymi, zgodnie z formatem i warunkami transmisji wskazanymi w załączniku VI pkt 3, publikowane są nie później niż w ciągu dwunastu dni od daty ich wysłania lub, w przypadku procedury przyspieszonej, o której mowa w art. 33 ust. 7, nie później niż w ciągu pięciu dni od daty ich wysłania.

4. Ogłoszenia o zamówieniach publikowane są w całości w jednym z oficjalnych języków Wspólnoty, wybranym przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, przy czym ta oryginalna wersja językowa stanowi jedyny autentyczny tekst ogłoszenia. Streszczenie obejmujące istotne elementy każdego ogłoszenia publikowane jest w pozostałych oficjalnych językach Wspólnoty.

Koszty publikacji ogłoszeń przez Komisję ponosi Wspólnota.

5. Ogłoszeń oraz ich treści nie można publikować na poziomie krajowym ani na profilu nabywcy przed datą ich wysłania do Komisji.

Ogłoszenia publikowane na poziomie krajowym nie mogą zawierać informacji innych od informacji zawartych w ogłoszeniach przesłanych Komisji lub opublikowanych na profilu nabywcy, zgodnie z art. 30 ust. 1 akapit pierwszy, ale muszą wskazywać datę wysłania ogłoszenia Komisji lub datę jego publikacji na profilu nabywcy.

Wstępne ogłoszenia informacyjne nie mogą zostać opublikowane na profilu nabywcy przed wysłaniem do Komisji ogłoszenia o ich publikacji w takiej formie; wskazują one datę tego wysłania.

6. Treść ogłoszeń, które nie są przesyłane środkami elektronicznymi zgodnie z formatem i warunkami transmisji określonymi w załączniku VI pkt 3, ograniczona jest do około 650 słów.

▼B

7. Instytucje/podmioty zamawiające muszą być w stanie udowodnić datę wysłania ogłoszeń.

8. Komisja przekazuje instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu potwierdzenie opublikowania przesłanych informacji, podając datę takiej publikacji. Potwierdzenie takie stanowi dowód publikacji.

S e k c j a 2**T e r m i n y***Artykuł 33***Terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz terminy składania ofert**

1. Podczas ustalania terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału i składania ofert instytucje/podmioty zamawiające uwzględniają w szczególności złożoność zamówienia oraz czas wymagany do sporządzenia ofert, z zastrzeżeniem terminów minimalnych określonych w niniejszym artykule.

2. W przypadku procedur ograniczonych, procedur negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu oraz w przypadku zastosowania dialogu konkurencyjnego minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi 37 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

W odniesieniu do procedur ograniczonych minimalny termin składania ofert wynosi 40 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

3. Po opublikowaniu wstępnego ogłoszenia informacyjnego przez instytucje/podmioty zamawiające minimalny termin składania ofert, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi, może zgodnie z ogólną zasadą zostać skrócony do 36 dni, lecz w żadnym wypadku nie może być krótszy niż 22 dni.

Termin składania ofert liczy się od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

Dopuszcza się stosowanie terminów skróconych, o których mowa w akapicie pierwszym, pod warunkiem że wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, zgodnie z załącznikiem IV, w zakresie, w jakim informacje te są dostępne w momencie publikacji tego ogłoszenia, oraz o ile wstępne ogłoszenie informacyjne wysłano do publikacji na co najmniej 52 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

4. W przypadku gdy ogłoszenia są sporządzane i przesyłane za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i warunkami przesyłania wskazanymi w załączniku VI pkt 3, terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy, mogą zostać skrócone o siedem dni.

5. Terminy składania ofert, o których mowa w ust. 2 akapit drugi, mogą ulec skróceniu o pięć dni, w przypadku gdy instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający oferuje nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp, za pomocą środków elektronicznych, do specyfikacji warunków zamówienia oraz wszelkich dokumentów dodatkowych, począwszy od daty publikacji ogłoszenia zgodnie z załącznikiem VI, wskazując w tekście ogłoszenia adres internetowy, pod którym dokumenty te są dostępne.

▼B

Takie skrócenie terminu można zastosować łącznie ze skróceniem terminu, o którym mowa w ust. 4.

6. Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny specyfikacja warunków zamówienia, dodatkowe dokumenty lub informacje, pomimo złożonego terminowo wniosku, nie zostaną dostarczone w terminach określonych w art. 34 lub, w przypadku gdy oferty mogą zostać złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów dodatkowych specyfikacji warunków zamówienia, terminy składania ofert przedłuża się tak, aby wszyscy zainteresowani wykonawcy mogli uzyskać informacje niezbędne do sporządzenia ofert.

7. W przypadku procedur ograniczonych i negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli ze względu na pilną konieczność terminy ustanowione w niniejszym artykule nie mogą być zachowane, instytucje/podmioty zamawiające mogą ustalić następujące terminy:

- termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału, wynoszący nie mniej niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub nie mniej niż 10 dni, jeżeli ogłoszenie przesłano za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i procedurami przesyłania ogłoszeń wskazanymi w załączniku VI pkt 3, oraz
- w przypadku procedur ograniczonych, termin składania ofert, wynoszący nie mniej niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

Sekcja 3

Treść i sposób przekazywania informacji

Artykuł 34

Zaproszenie do składania ofert, udziału w negocjacjach lub dialogu

1. W procedurach ograniczonych, procedurach negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia oraz dialogu konkurencyjnym instytucje/podmioty zamawiające zapraszają równocześnie, na piśmie, wybranych kandydatów do składania ofert lub negocjacji albo, w przypadku dialogu konkurencyjnego, do udziału w dialogu.

2. Zaproszenie dla kandydatów zawiera:

- egzemplarz specyfikacji warunków zamówienia lub dokumentu opisowego oraz wszelkich dokumentów dodatkowych, lub
- odniesienie do dostępu do dokumentów, o których mowa w tiret pierwszym, jeżeli zostały one bezpośrednio udostępnione za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 33 ust. 5.

3. W przypadku gdy specyfikacja warunków zamówienia, dokument opisowy lub dokumenty dodatkowe znajdują się w posiadaniu podmiotu innego niż instytucja/podmiot zamawiająca(-y) odpowiedzialna(-y) za procedurę udzielania zamówień, zaproszenie powinno zawierać adres instytucji, do której można zwrócić się z wnioskiem o taką dokumentację oraz, jeżeli stosowne, ostateczną datę, do której można składać wnioski o udostępnienie takich dokumentów, jak również kwotę należną za ich udostępnienie wraz z określeniem sposobu płatności. Właściwy podmiot przesyła żądaną dokumentację wykonawcom niezwłocznie po otrzymaniu ich wniosków.

▼B

4. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający lub właściwy podmiot wysłał informacje dodatkowe na temat specyfikacji warunków zamówienia, dokumentu opisowego lub dokumentów dodatkowych nie później niż na sześć dni przed ostatecznym terminem składania ofert, pod warunkiem złożenia z odpowiednim wyprzedzeniem stosownego wniosku. W przypadku procedury ograniczonej lub negocjacyjnej przyspieszonej termin ten wynosi cztery dni.
5. Poza elementami przewidzianymi w ust. 2, 3 i 4 zaproszenie musi zawierać co najmniej:
- a) odniesienie do opublikowanego ogłoszenia o zamówieniu;
 - b) ostateczną datę składania ofert, adres, na który muszą być one wysłane oraz język albo języki, w jakich muszą być sporządzone; w przypadku dialogu konkurencyjnego informacje te muszą znaleźć się nie w zaproszeniu do udziału w dialogu, lecz w zaproszeniu do składania ofert;
 - c) w przypadku dialogu konkurencyjnego datę i adres rozpoczęcia konsultacji oraz informację o wykorzystywanym w nim języku lub językach;
 - d) odniesienie do wszelkich dokumentów, które należy ewentualnie załączyć na poparcie weryfikowanych oświadczeń składanych przez kandydata zgodnie z art. 38 albo w celu uzupełnienia informacji przewidzianych w tym artykule i na tych samych warunkach jak te określone w art. 41 i 42;
 - e) względną wagę kryteriów udzielenia zamówienia lub, w stosownych przypadkach, uporządkowanie kryteriów ustalonych do wyłonienia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie od najważniejszego do najmniej ważnego, jeśli nie zostało to podane w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji warunków zamówienia lub dokumencie opisowym.

*Artykuł 35***Informowanie kandydatów i oferentów**

1. Tak szybko jak to możliwe instytucje/podmioty zamawiające informują kandydatów i oferentów o podjętych decyzjach dotyczących udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej, w tym także o podstawach do podjęcia decyzji o rezygnacji z udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej, dla których wszczęto postępowanie, lub o ponownym wszczęciu postępowania; informacje takie udzielane są na piśmie na podstawie wniosków przedkładanych instytucjom/podmiotom zamawiającym.
2. Na wniosek zainteresowanej strony, z zastrzeżeniem ust. 3, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, niezwłocznie, i nie później niż w ciągu 15 dni od otrzymania pisemnego wniosku, informuje:
- a) każdego odrzuconego kandydata o przyczynach odrzucenia jego wniosku;

▼B

b) każdego odrzuconego oferenta o przyczynach odrzucenia jego oferty, w tym, w szczególności, w przypadkach, o których mowa w art. 18 ust. 4 i 5, o przyczynach podjęcia decyzji o nierównoważności lub decyzji, że roboty budowlane, dostawy lub usługi nie spełniają wymogów dotyczących charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności, a w przypadkach, o których mowa w art. 22 i 23, o przyczynach podjęcia decyzji o niezgodności z wymogami w zakresie bezpieczeństwa informacji i bezpieczeństwa dostaw;

c) każdego oferenta, który złożył dopuszczalną ofertę, która została odrzucona, o cechach i względnej przewadze oferty, która została wybrana, jak również o nazwie wybranego oferenta lub nazwach stron umowy ramowej.

3. Instytucje/podmioty zamawiające mogą podjąć decyzję o nieudzieleniu pewnych informacji, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do udzielania zamówień lub zawierania umów ramowych, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, w szczególności z interesami związanymi z obronnością lub bezpieczeństwem, mogłoby szkodzić zgodnie z prawem interesom handlowym wykonawców, publicznych lub prywatnych, lub też mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

Sekcja 4

Komunikacja

Artykuł 36

Zasady dotyczące komunikacji

1. Wszelka komunikacja i wymiana informacji, o których mowa niniejszym tytule, może odbywać się, zgodnie z wyborem instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego, za pomocą poczty, faksu, środków elektronicznych zgodnie z ust. 4 i 5, telefonu w przypadkach i okolicznościach określonych w ust. 6 lub za pomocą połączenia tych środków komunikacji.

2. Wybrane środki komunikacji muszą być ogólnie dostępne i nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do procedury przetargowej.

3. Komunikacja, wymiana i przechowywanie informacji muszą odbywać się w sposób zapewniający integralność danych oraz poufność wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert, jak również to, że instytucje/podmioty zamawiające zapoznają się z treścią wniosków oraz ofert jedynie po upływie terminu przeznaczonego na ich składanie.

4. Narzędzia wykorzystywane do celów komunikacji za pośrednictwem środków elektronicznych, jak również ich właściwości techniczne, muszą mieć charakter niedyskryminacyjny, ogólnodostępny i kompatybilny z technologiami informatycznymi i komunikacyjnymi będącymi w powszechnym użyciu.

▼B

5. W odniesieniu do urzędzeń do elektronicznego przesyłania i przyjmowania ofert oraz urzędzeń do składania wniosków o dopuszczenie do udziału drogą elektroniczną stosuje się następujące zasady:

- a) informacje na temat specyfikacji niezbędnych do elektronicznego składania ofert oraz wniosków o dopuszczenie do udziału, w tym kodowania, dostępne są dla zainteresowanych stron. Ponadto urządzenia do elektronicznego składania ofert oraz wniosków o dopuszczenie do udziału spełniają wymagania określone w załączniku VIII;
- b) państwa członkowskie mogą, zgodnie z art. 5 dyrektywy 1999/93/WE, wymagać, aby oferty elektroniczne opatrywane były zaawansowanym podpisem elektronicznym zgodnie z jego ust. 1;
- c) państwa członkowskie mogą wprowadzić lub stosować systemy dobrowolnej akredytacji mające na celu podniesienie poziomu świadczenia usług certyfikacyjnych w odniesieniu do tych urzędzeń;
- d) kandydaci zobowiązują się do złożenia przed upływem terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału dokumentów, zaświadczeń oraz oświadczeń, o których mowa w art. 39–44 i 46, jeżeli dokumenty te nie są dostępne w postaci elektronicznej.

6. W odniesieniu do przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału zastosowanie mają następujące zasady:

- a) wnioski o dopuszczenie do udziału w procedurach udzielania zamówień można zgłaszać na piśmie lub telefonicznie;
- b) w przypadku telefonicznego zgłaszania wniosków o dopuszczenie do udziału wysyła się pisemne potwierdzenie ich wysłania przed upływem terminu składania takich wniosków;
- c) instytucje/podmioty zamawiające mogą wymagać, aby wnioski o dopuszczenie do udziału, składane za pomocą faksu, były potwierdzone za pomocą poczty lub środków elektronicznych, w przypadku gdy jest to konieczne dla celów dowodowych. Wymóg taki, w tym termin przesyłania potwierdzeń pocztą lub środkami elektronicznymi, zostaje wskazany przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu.

Sekcja 5

Sprawozdania

Artykuł 37

Treść sprawozdań

1. W odniesieniu do każdego zamówienia oraz każdej umowy ramowej instytucje/podmioty zamawiające sporządzają pisemne sprawozdanie w celu potwierdzenia, że procedura kwalifikacji została przeprowadzona w przejrzysty i niedyskryminacyjny sposób, zawierające co najmniej:

- a) nazwę i adres instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego, przedmiot i wartość zamówienia lub umowy ramowej;
- b) wybraną procedurę udzielenia zamówienia;
- c) w przypadku dialogu konkurencyjnego — okoliczności uzasadniające zastosowanie tej procedury;

▼B

- d) w przypadku procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu okoliczności, o których mowa w art. 28, uzasadniające zastosowanie tej procedury; w stosownych przypadkach — uzasadnienie przekroczenia terminów określonych w drugim akapicie art. 28 ust. 3 lit. a) oraz trzecim akapicie art. 28 ust. 4 lit. b) i uzasadnienie przekroczenia limitu 50 % określonego w drugim akapicie art. 28 ust. 4 lit. a);
 - e) powody, jeśli zachodzi taki przypadek, usprawiedliwiające czas trwania umowy ramowej przekraczający siedem lat;
 - f) nazwy dopuszczonych kandydatów oraz powody ich wyboru;
 - g) nazwy odrzuconych kandydatów oraz powody ich odrzucenia;
 - h) powody odrzucenia ofert;
 - i) nazwę oferenta, którego oferta została wybrana, oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli jest to wiadome, wskazanie tej części zamówienia lub umowy ramowej, którą wybrany oferent zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim lub będzie zobowiązany to zrobić;
 - j) w stosownym przypadku, powody, dla których instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający zrezygnował(-a) z udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej.
2. Instytucje/podmioty zamawiające podejmują odpowiednie działania zmierzające do udokumentowania przebiegu przeprowadzania procedur udzielania zamówień publicznych za pomocą środków elektronicznych.
3. Sprawozdanie lub jego główne elementy są przekazywane Komisji na jej żądanie.

*ROZDZIAŁ VII****Przeprowadzenie procedury*****Sekcja 1****Przepisy ogólne***Artykuł 38***Weryfikacja predyspozycji kandydatów i kwalifikacja uczestników oraz udzielanie zamówień**

1. Zamówień udziela się na podstawie kryteriów określonych w art. 47 i 49, z uwzględnieniem art. 19, po zweryfikowaniu przez instytucje/podmioty zamawiające predyspozycji wykonawców, którzy nie zostali wykluczeni zgodnie z art. 39 lub 40, na podstawie kryteriów dotyczących ich sytuacji ekonomicznej i finansowej, wiedzy lub możliwości zawodowych i technicznych, o których mowa w art. 41–46 oraz, w stosownych przypadkach, na podstawie niedyskryminacyjnych reguł i kryteriów, o których mowa w ust. 3.
2. Instytucje/podmioty zamawiające mogą żądać od kandydatów spełnienia wymagań dotyczących minimalnych zdolności zgodnie z art. 41 i 42.

▼B

Zakres informacji, o których mowa w art. 41 i 42, oraz minimalne zdolności wymagane w przypadku konkretnego zamówienia muszą być związane z przedmiotem zamówienia i proporcjonalne do niego.

Wspomniane minimalne wymogi określa się w ogłoszeniu o zamówieniu.

3. W przypadku procedur ograniczonych, negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu oraz dialogu konkurencyjnego, instytucje/podmioty zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do składania ofert lub negocjacji. W takim przypadku:

- instytucje/podmioty zamawiające podają w ogłoszeniu o zamówieniu obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria lub reguły, które zamierzają stosować, minimalną liczbę kandydatów, których zamierzają zaprosić oraz, w stosownych przypadkach, ich maksymalną liczbę. Minimalna liczba kandydatów, których zamierzają zaprosić, nie może być mniejsza od trzech,
- następnie instytucje/podmioty zamawiające zapraszają kandydatów w liczbie nie mniejszej niż ustalona wcześniej liczba minimalna, pod warunkiem że dostępna jest wystarczająca liczba odpowiednich kandydatów.

W przypadku gdy liczba kandydatów spełniających kryteria kwalifikacji oraz posiadających wymagane minimum zdolności jest mniejsza od liczby minimalnej, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może kontynuować procedurę zapraszając kandydata lub kandydatów posiadających wymagane kwalifikacje.

Jeżeli instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający uzna, że liczba odpowiednich kandydatów jest zbyt niska, aby zapewnić rzeczywistą konkurencję, może zawiesić procedurę i ponownie opublikować pierwotne ogłoszenie o zamówieniu zgodnie z art. 30 ust. 2 i art. 32, określając nowy termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału. W takim przypadku zaprasza się kandydatów wybranych po pierwszej publikacji ogłoszenia oraz kandydatów wybranych po drugiej publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 34. Opcja ta nie narusza możliwości unieważnienia trwającej procedury udzielenia zamówienia przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający oraz wszczęcia nowej procedury.

4. W kontekście procedury udzielenia zamówienia instytucja zamawiająca, podmiot zamawiający nie może uwzględnić innych wykonawców niż tych, którzy złożyli wniosek o dopuszczenie do udziału, ani też kandydatów nieposiadających wymaganych możliwości.

5. W przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające korzystają z możliwości ograniczenia liczby rozwiązań do dyskusji lub ofert do negocjacji, zgodnie z art. 26 ust. 3 oraz art. 27 ust. 4, stosują one przy tym kryteria udzielania zamówień, o których mowa w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji warunków zamówienia. Liczba uzyskana w ostatnim etapie zapewnia prawdziwą konkurencję, o ile istnieje wystarczająca liczba rozwiązań lub odpowiednich kandydatów.

Sekcja 2

Kryteria kwalifikacji podmiotowej

Artykuł 39

Podmiotowa sytuacja kandydata lub oferenta

1. Z udziału w zamówieniu wyklucza się każdego kandydata lub oferenta, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu, znanym instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu, z powodu dopuszczenia się co najmniej jednego z poniższych czynów:

- a) udział w organizacji przestępczej, zgodnie z definicją takiej organizacji zawartą w art. 2 ust. 1 wspólnego działania 98/733/WSiSW ⁽¹⁾;
- b) korupcja, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 aktu z dnia 26 maja 1997 r. ⁽²⁾ oraz art. 2 ust. 1 decyzji ramowej 2003/568/WSiSW ⁽³⁾;
- c) oszustwo w rozumieniu art. 1 Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾;
- d) przestępstwo terrorystyczne lub przestępstwo związane z działalnością terrorystyczną, zgodnie z definicją zawartą odpowiednio w art. 1 oraz art. 3 decyzji ramowej 2002/475/WSiSW ⁽⁵⁾ lub podżeganie, pomocnictwo lub współsprawstwo oraz usiłowanie popełnienia przestępstwa, jak określono w art. 4 tej decyzji ramowej;
- e) udział w praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zgodnie z definicją art. 1 dyrektywy 2005/60/WE ⁽⁶⁾.

Państwa członkowskie określają, zgodnie z przepisami prawa krajowego oraz uwzględniając przepisy prawa wspólnotowego, warunki wykonania przepisów niniejszego ustępu.

Mogą one przewidzieć możliwość odstępiania od przestrzegania wymogu, o którym mowa w akapicie pierwszym, z uwagi na interes ogólny.

Do celów niniejszego ustępu instytucje/podmioty zamawiające proszą, w stosownych przypadkach, kandydatów lub oferentów o dostarczenie dokumentów, o których mowa w ust. 3, i mogą, w przypadku wątpliwości co do podmiotowej sytuacji takich kandydatów lub oferentów, zwrócić się do właściwych organów z wnioskiem o udzielenie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących podmiotowej sytuacji tych kandydatów lub oferentów. W przypadku gdy informacja taka dotyczy kandydata lub oferenta posiadającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie niż to, w którym znajduje się siedziba instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego, instytucja ta/podmiot ten może zwrócić się o współpracę do właściwych organów. Uwzględniając krajowe przepisy prawa państwa członkowskiego, w którym znajdują się siedziby lub miejsca zamieszkania kandydatów lub oferentów, wnioski takie odnoszą się do osób prawnych lub osób fizycznych, w tym, stosownie, dyrektorów przedsiębiorstw oraz wszelkich osób posiadających uprawnienia do reprezentowania, decydowania lub sprawowania kontroli w odniesieniu do kandydata lub oferenta.

⁽¹⁾ Wspólne działanie 98/733/WSiSW z dnia 21 grudnia 1998 r. przyjęte przez Radę na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, w sprawie uznawania za przestępstwa karne uczestnictwa w organizacji przestępczej w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 351 z 29.12.1998, s. 1).

⁽²⁾ Akt Rady z dnia 26 maja 1997 r. w sprawie sporządzenia na podstawie artykułu K.3 ustęp 2 litera c) Traktatu o Unii Europejskiej Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. C 195 z 25.6.1997, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja ramowa Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym (Dz.U. L 192 z 31.7.2003, s. 54).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 49.

⁽⁵⁾ Decyzja ramowa Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (Dz.U. L 164 z 22.6.2002, s. 3).

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 15).

▼B

2. Z udziału w zamówieniu można wykluczyć każdego wykonawcę, który:

- a) jest w stanie upadłości lub likwidacji, którego działalność jest objęta zarządem sądowym, zawarł układ z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w analogicznej sytuacji, wynikającej z podobnej procedury zgodnej z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- b) jest przedmiotem postępowania o ogłoszenie upadłości, o wydanie nakazu przymusowej likwidacji, o ustanowienie zarządu sądowego, postępowania układowego z wierzycielami lub innego podobnego postępowania zgodnego z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- c) został skazany prawomocnym wyrokiem, zgodnie z krajowymi przepisami, za przestępstwo związane z jego działalnością zawodową, takie jak na przykład naruszenie obowiązujących przepisów dotyczących wywozu wyposażenia obronnego lub wyposażenia związanego z bezpieczeństwem;
- d) jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, udowodnionego dowolnymi środkami przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, takiego jak na przykład pogwałcenie zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa informacji lub bezpieczeństwa dostaw w czasie wcześniejszego zamówienia;
- e) na podstawie dowolnych środków dowodowych, w tym chronionych źródeł danych, uznano, że nie posiada wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa członkowskiego;
- f) nie wypełnił zobowiązań dotyczących opłacania składek na ubezpieczenie społeczne zgodnie z przepisami prawa kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub zgodnie z przepisami prawa kraju instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego;
- g) nie wypełnił zobowiązań dotyczących płatności podatków zgodnie z przepisami prawa kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub zgodnie z przepisami prawa kraju instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego;
- h) jest winny poważnego wprowadzenia w błąd w zakresie przekazania lub nieprzekazania informacji wymaganych na mocy niniejszej sekcji.

Państwa członkowskie określają, zgodnie z przepisami prawa krajowego oraz uwzględniając przepisy prawa wspólnotowego, warunki wykonania przepisów niniejszego ustępu.

3. Jako wystarczający dowód, że do wykonawcy nie stosuje się żaden z przypadków wymienionych w ust. 1 lub ust. 2 lit. a), b), c), f) i g), instytucje/podmioty zamawiające przyjmują:

- a) w odniesieniu do ust. 1 oraz ust. 2 lit. a), b) i c) — wyciąg z rejestru sądowego, a w przypadku jego braku równoważny dokument wykazujący, że wymogi te zostały spełnione, wydany przez właściwy organ sądowy lub administracyjny kraju pochodzenia lub kraju, z którego ta osoba przybywa;
- b) w odniesieniu do ust. 2 lit. f) i g) — zaświadczenie wydane przez właściwe organy państwa członkowskiego, którego to dotyczy.

W przypadku gdy dany kraj nie wydaje takich dokumentów lub zaświadczeń albo też gdy nie obejmują one wszystkich przypadków określonych w ust. 1 oraz ust. 2 lit. a), b) i c), mogą być one zastąpione oświadczeniem złożonym pod przysięgą lub — w państwach członkowskich, w których prawo nie przewiduje składania oświadczeń pod przysięgą — uroczystym oświadczeniem złożonym przez daną osobę przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym, notariuszem lub przed właściwą organizacją zawodową lub gospodarczą kraju pochodzenia lub kraju, z którego ta osoba przybywa.

▼ B

4. Państwa członkowskie wyznaczają organy i instytucje właściwe do wydawania dokumentów, zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w ust. 3, i niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję. Powiadomienie takie nie narusza przepisów o ochronie danych.

*Artykuł 40***Zdolność prowadzenia działalności zawodowej**

Jeżeli kandydat powinien figurować w jednym z rejestrów zawodowych lub handlowych w państwie członkowskim, z którego pochodzi lub w którym ma siedzibę, aby mógł prowadzić działalność zawodową, można od niego żądać dowodu posiadania przezeń wpisu do takiego rejestru bądź dostarczenia oświadczenia pod przysięgą lub zaświadczenia, zgodnie z opisem zawartym w załączniku VII część A—w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, w załączniku VII część B—w odniesieniu do zamówień publicznych na dostawy i w załączniku VII część C—w odniesieniu do zamówień na usługi. Wykazy wspomniane w załączniku VII mają charakter indykatywny. Państwa członkowskie informują Komisję i inne państwa członkowskie o wszelkich zmianach w swoich rejestrach oraz środkach dowodowych, o których mowa w tych wykazach.

W procedurach udzielania zamówień na usługi, jeżeli kandydaci muszą posiadać określone zezwolenia lub muszą być członkami określonej organizacji, aby mieć możliwość realizowania w swoim kraju określonej usługi, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może wymagać od nich przedstawienia dowodu, iż posiadają oni takie zezwolenie lub status członkowski.

Niniejszy artykuł nie narusza prawa wspólnotowego w zakresie swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług.

*Artykuł 41***Sytuacja ekonomiczna i finansowa**

1. Według ogólnych zasad, dowodem sytuacji finansowej i ekonomicznej wykonawcy może być dostarczony przezeń jeden lub kilka z następujących dokumentów:

- a) odpowiednie oświadczenia banku albo stosowny dowód posiadania ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego;
- b) bilans lub wyciągi z bilansów w przypadku gdy opublikowanie bilansów jest wymagane na mocy prawa w kraju, w którym usługodawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- c) oświadczenie o ogólnym obrocie przedsiębiorstwa oraz, w stosownych przypadkach, o obrocie w obszarze objętym zamówieniem za okres nie więcej niż trzech ostatnich lat budżetowych, w zależności od daty utworzenia przedsiębiorstwa lub rozpoczęcia działalności handlowej przez wykonawcę, pod warunkiem dostępności wspomnianych informacji.

2. Wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, polegać na możliwościach innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. Musi on w takiej sytuacji udowodnić instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu, iż będzie dysponował niezbędnymi zasobami, np. przedstawiając w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów.

▼B

3. Na tych samych warunkach grupa wykonawców, o której mowa w art. 4, może polegać na możliwościach innych członków tej grupy lub innych podmiotów.
4. Instytucje/podmioty zamawiające określają, w ogłoszeniu o zamówieniu, który lub które spośród dokumentów, o których mowa w ust. 1, wybrały, a także jakie inne dokumenty muszą zostać przedstawione.
5. Jeżeli z jakiegokolwiek uzasadnionej przyczyny wykonawca nie może przedstawić dokumentów wymaganych przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, może udowodnić swą sytuację ekonomiczną i finansową za pomocą każdego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający uzna za odpowiedni.

*Artykuł 42***Możliwości techniczne lub zawodowe**

1. W zależności od charakteru, ilości lub znaczenia, a także przeznaczenia robót budowlanych, dostaw i usług, dowód możliwości technicznych wykonawców może co do zasady stanowić jeden lub kilka z poniższych środków:

- a)
 - (i) wykaz robót budowlanych wykonanych w ciągu ostatnich pięciu lat wraz z zaświadczeniami zadowolającego wykonania najważniejszych robót. Zaświadczenia wskazują wartość, datę i miejsce robót oraz określają, czy roboty budowlane zostały wykonane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone. W stosownych przypadkach, właściwy organ przedkłada takie zaświadczenie bezpośrednio instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu;
 - (ii) wykaz głównych dostaw lub usług zrealizowanych zasadniczo w ciągu ostatnich pięciu lat, z podaniem kwot, dat wykonania oraz odbiorców publicznych lub prywatnych. Dowody dostaw i usług należy przedstawić:
 - w przypadku gdy odbiorcą była instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający — w formie zaświadczeń wydanych lub poświadczonych przez właściwy organ,
 - w przypadku gdy odbiorcą był nabywca prywatny — w postaci zaświadczenia wystawionego przez nabywcę, a w razie braku takiego zaświadczenia — w postaci oświadczenia wykonawcy;
- b) wskazanie zaangażowanych pracowników technicznych lub instytucji technicznych, niezależnie od tego, czy są oni częścią przedsiębiorstwa danego wykonawcy, w szczególności tych odpowiedzialnych za kontrolę jakości, zaś w przypadku zamówień na roboty budowlane — tych, którymi ten przedsiębiorca budowlany będzie dysponował do wykonania robót budowlanych;
- c) opis urządzeń technicznych oraz środków zastosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia jakości oraz opis zaplecza naukowo-badawczego przedsiębiorstwa, a także przepisy wewnętrzne dotyczące własności intelektualnej;

▼B

- d) kontrola możliwości produkcyjnych dostawcy lub możliwości technicznych wykonawcy, a w razie konieczności także dostępnych mu możliwości naukowych i badawczych, jak również środków kontroli jakości, z których będzie korzystał, przeprowadzona przez instytucje/podmioty zamawiające lub, w ich imieniu, przez właściwy organ urzędowy kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem zgody tego organu;
- e) w przypadku zamówień na roboty budowlane, usługi lub dostawy, obejmujących również usługi lub prace dotyczące rozmieszczenia i instalacji — wykształcenie i kwalifikacje zawodowe wykonawcy lub personelu zarządzającego przedsiębiorstwem, w szczególności osoby lub osób odpowiedzialnych za świadczenie usług lub kierowanie robotami budowlanymi;
- f) w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane i zamówień na usługi oraz wyłącznie w stosownych przypadkach, wskazanie środków zarządzania środowiskiem, które wykonawca będzie mógł zastosować podczas realizacji zamówienia;
- g) oświadczenie na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u usługodawcy lub przedsiębiorcy budowlanego oraz liczebność personelu zarządzającego w ostatnich trzech latach;
- h) oświadczenie na temat narzędzi, materiałów i urządzeń technicznych, liczebności personelu i wiedzy specjalistycznej lub źródeł zaopatrzenia, wraz z opisem położenia geograficznego, jeżeli znajdują się poza terytorium Unii, dostępnych wykonawcy w celu realizacji zamówienia, sprostania ewentualnemu wzrostowi potrzeb instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego w następstwie sytuacji kryzysowych, a także zapewnienia utrzymania, modernizacji czy adaptacji dostaw będących przedmiotem zamówienia;
- i) w odniesieniu do produktów, które mają zostać dostarczone, następujące informacje:
 - (i) próbki, opisy lub fotografie, których autentyczność musi zostać poświadczona na żądanie instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego;
 - (ii) zaświadczenia sporządzone przez uznane, właściwe urzędowe instytuty lub agencje kontroli jakości i wyraźnie potwierdzające zgodność produktów przez odniesienie do specyfikacji lub norm;
- j) w odniesieniu do zamówień wymagających informacji poufnych, związanych z nimi lub je zawierających, dowody potwierdzające zdolność przetwarzania, przechowywania i przekazywania takich informacji na poziomie ochrony wymaganym przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający.

W przypadku braku harmonizacji krajowych systemów bezpieczeństwa na poziomie Wspólnoty, państwa członkowskie mogą przewidzieć, że dowody te muszą spełniać odpowiednie przepisy prawa krajowego dotyczące certyfikatów bezpieczeństwa. Państwa członkowskie uznają certyfikaty bezpieczeństwa, które uważają za równoważne z certyfikatami wydanymi zgodnie z ich prawem krajowym, posiadają jednak możliwość przeprowadzania i uwzględniania dalszych samodzielnych analiz, jeżeli uznaje się je za konieczne.

▼ B

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może w stosownych przypadkach przyznać kandydatom nieposiadającym jeszcze certyfikatu bezpieczeństwa dodatkowy czas na jego uzyskanie. W takim przypadku instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający wskazuje na taką możliwość w ogłoszeniu o zamówieniu, określając odpowiedni termin.

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może zwrócić się do krajowego organu bezpieczeństwa państwa członkowskiego kandydata lub do organu bezpieczeństwa wskazanego przez to państwo o sprawdzenie zgodności pomieszczeń i instalacji, które mogą zostać użyte, procedur przemysłowych i administracyjnych, które zostaną zastosowane, sposobów zarządzania informacjami lub sytuacji personelu, który może być wykorzystywany do realizacji zamówienia.

2. Wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, polegać na zdolnościach innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. Dowodzi on w takiej sytuacji instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu, iż będzie dysponował zasobami niezbędnymi do realizacji zamówienia, na przykład przedstawiając w tym celu zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów.

3. Na tych samych warunkach grupa wykonawców, o której mowa w art. 5, może polegać na zdolnościach innych członków tej grupy lub innych podmiotów.

4. W procedurach udzielania zamówień, których przedmiot stanowią dostawy wymagające wykonania prac dotyczących rozmieszczenia lub instalacji, wykonania usług lub realizacji robót budowlanych, zdolność wykonawców do wykonania usług, instalacji lub robót może być oceniana w szczególności w odniesieniu do ich kwalifikacji, efektywności, doświadczenia i rzetelności.

5. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający określa w ogłoszeniu, które z dokumentów, o których mowa w ust. 1, wybrał(-a) i jakie inne dokumenty należy przedstawić.

6. Jeżeli z jakiegokolwiek uzasadnionej przyczyny wykonawca nie może przedstawić dokumentów wymaganych przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, może udowodnić swoje możliwości techniczne lub zawodowe za pomocą każdego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający uzna za odpowiedni.

*Artykuł 43***Normy dotyczące systemów zarządzania jakością**

W przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające wymagają przedstawienia zaświadczeń sporządzonych przez niezależne oficjalne instytucje zajmujące się poświadczaniem zgodności działań wykonawcy z niektórymi normami dotyczącymi systemów zarządzania jakością, odwołują się one do systemów zarządzania jakością opartych na odpowiednich normach europejskich poświadczonych przez niezależne oficjalne instytucje działające zgodnie z europejskimi normami dotyczącymi certyfikacji. Instytucje/podmioty zamawiające uznają równoważne zaświadczenia niezależnych oficjalnych instytucji mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Przyjmują one także inne dowody stosowania równoważnych systemów zarządzania jakością przedstawione przez wykonawców.

*Artykuł 44***Normy zarządzania środowiskiem**

W przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające, w sytuacjach, o których mowa w art. 42 ust. 2 lit. f), wymagają przedstawienia zaświadczeń sporządzonych przez niezależne instytucje zajmujące się poświadczaniem zgodności działań wykonawcy z niektórymi wspólnotowymi normami zarządzania środowiskiem, odwołują się one do wspólnotowego systemu ekzarządzania i audytu (EMAS) lub norm zarządzania środowiskiem opartych na europejskich lub międzynarodowych normach poświadczonych przez organy działające zgodnie z prawem wspólnotowym albo europejskimi lub międzynarodowymi normami dotyczącymi certyfikacji. Instytucje zamawiające uznają równoważne zaświadczenia instytucji mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Przyjmują one także inne dowody stosowania równoważnych środków zarządzania środowiskiem przedstawione przez wykonawców.

*Artykuł 45***Dokumenty i informacje dodatkowe**

Instytucje/podmioty zamawiające mogą wezwać wykonawców do uzupełnienia zaświadczeń i dokumentów przedłożonych na podstawie art. 39–44 lub o ich wyjaśnienie.

*Artykuł 46***Urzędowe wykazy zatwierdzonych wykonawców oraz certyfikacja przez instytucje publiczne lub prywatne**

1. Państwa członkowskie mogą wprowadzić urzędowe wykazy zatwierdzonych przedsiębiorców budowlanych, dostawców lub usługodawców albo ich certyfikację przez publiczne lub prywatne instytucje certyfikacyjne.

Państwa członkowskie dostosowują warunki dokonywania wpisów w takich wykazach oraz wydawania certyfikatów przez instytucje certyfikacyjne do przepisów art. 39 ust. 1, art. 39 ust. 2 lit. a)–d) i h), art. 40, art. 41 ust. 1, 4 i 5, art. 42 ust. 1 lit. a)–i), art. 42 ust. 3 i 5 oraz art. 43, a także w stosownych przypadkach art. 44.

Państwa członkowskie dostosowują je także do przepisów art. 41 ust. 2 oraz art. 42 ust. 2 w odniesieniu do wniosków o dokonanie wpisu w wykazie, składanych przez wykonawców należących do grupy i powołujących się na udostępnione im zasoby przez inne podmioty należące do tej grupy. W takim przypadku wykonawcy ci muszą udowodnić organowi sporządzającemu urzędowy wykaz, iż zasoby te zostaną oddane do ich dyspozycji na cały okres ważności zaświadczenia potwierdzającego ich wpis w urzędowym wykazie i że przez ten sam okres podmioty te nadal będą spełniały kryteria kwalifikacji określone w artykułach, o których mowa w drugim akapicie, na które wykonawcy powołują się we wnioskach.

2. Wykonawcy wpisani w urzędowych wykazach lub posiadający certyfikat mogą w przypadku każdego zamówienia przedłożyć instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu zaświadczenie o wpisie wydane przez właściwy organ lub certyfikat wystawiony przez właściwą instytucję certyfikacyjną. Zaświadczenia takie i certyfikaty określają dokumenty, które stanowiły podstawę ich wpisu do wykazu lub uzyskania certyfikatu oraz klasyfikację zawartą w tym wykazie.

▼ B

3. Poświadczony przez właściwą instytucję wpis do urzędowych wykazów lub certyfikat wydany przez instytucję certyfikacyjną nie powoduje domniemania przez instytucje/podmioty zamawiające innych państw członkowskich, że dany podmiot jest odpowiedni, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 39 ust. 1 i ust. 2 lit. a)–d) oraz h), art. 40, art. 41 ust. 1 lit. b) i c) oraz art. 42 ust. 1 lit. a) ppkt (i), lit. b)–g) w odniesieniu do przedsiębiorców budowlanych, ust. 1 lit. a) ppkt (ii), lit. b)–e) i i)–w odniesieniu do dostawców oraz ust. 1 lit. a) ppkt (ii) oraz lit. b)–e) i g)–w odniesieniu do usługodawców.

4. Informacje, które wynikają z wpisu do wykazu urzędowego lub certyfikatu, nie mogą być kwestionowane bez uzasadnienia. Jednak w odniesieniu do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz podatków można wymagać od każdego wpisanego wykonawcy dodatkowego zaświadczenia w przypadku każdego zamówienia.

Instytucje/podmioty zamawiające innych państw członkowskich stosują przepisy ust. 3 oraz akapitu pierwszego niniejszego ustępu jedynie wobec wykonawców, mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie członkowskim prowadzącym wykaz urzędowy.

5. W przypadku wpisu wykonawców z innych państw członkowskich do wykazu urzędowego lub ich certyfikacji przez instytucje, o których mowa w ust. 1, nie można wymagać żadnych innych dowodów ani oświadczeń poza tymi, których można wymagać od wykonawców krajowych ani też w żadnym wypadku innych niż wymagane w art. 39–43, a także, w stosownych okolicznościach, art. 44.

Niemniej jednak wykonawcy z innych państw członkowskich nie mogą zostać zobligowani do dokonania takiego wpisu lub certyfikacji w celu udziału w procedurze udzielania zamówienia. Instytucje/podmioty zamawiające uznają równoważne certyfikaty wydawane przez instytucje mające swoje siedziby w pozostałych państwach członkowskich. Przyjmują one również inne, równoważne środki dowodowe.

6. Wykonawcy mogą w dowolnym momencie złożyć wniosek o dokonanie wpisu w urzędowym wykazie lub wydanie stosownego certyfikatu. O decyzji organu sporządzającego wykaz lub odpowiedniej instytucji certyfikacyjnej muszą być one poinformowane w odpowiednio krótkim czasie.

7. Instytucjami certyfikacyjnymi, o których mowa w ust. 1, są instytucje działające zgodnie z europejskimi normami certyfikacji.

8. Państwa członkowskie prowadzące urzędowe wykazy lub posiadające instytucje certyfikacyjne, o których mowa w ust. 1, są zobowiązane do powiadomienia Komisji oraz innych państw członkowskich o adresie instytucji, do której należy przysyłać wnioski o dokonanie wpisu.

▼B

Sekcja 3

Udzielanie zamówienia*Artykuł 47***Kryteria udzielenia zamówienia**

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagradzania z tytułu niektórych usług, instytucje/podmioty zamawiające udzielają zamówień na podstawie:

a) w przypadku gdy zamówienia udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego, różnych kryteriów odnoszących się do danego zamówienia, przykładowo jakości, ceny, wartości technicznej, właściwości funkcjonalnych, aspektów środowiskowych, kosztów użytkowania, kosztów cyklu życia, rentowności, serwisu posprzedażnego i pomocy technicznej, terminu dostarczenia oraz czasu dostarczenia lub realizacji, bezpieczeństwa dostaw, interoperacyjności oraz właściwości operacyjnych; lub

b) najniższej ceny.

2. Nie naruszając akapitu trzeciego, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a), instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający określa w dokumentacji zamówienia (ogłoszeniach o zamówieniu, specyfikacji warunków zamówienia, dokumentach opisowych lub dokumentach dodatkowych) wagę przypisaną każdemu z kryteriów wybranych w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Wagi te mogą być wyrażone za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Jeżeli w opinii instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego przedstawienie wag nie jest możliwe z oczywistych przyczyn, wskazuje on(a), w dokumentacji zamówienia (ogłoszeniach o zamówieniu, specyfikacji warunków zamówienia, dokumentach opisowych lub dokumentach dodatkowych) kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

*Artykuł 48***Wykorzystanie aukcji elektronicznych**

1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość stosowania aukcji elektronicznych przez instytucje/podmioty zamawiające.

2. W procedurach ograniczonych lub negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, instytucje/podmioty zamawiające mogą zdecydować, że udzielenie zamówienia zostanie poprzedzone aukcją elektroniczną, jeżeli specyfikacje zamówienia można określić w sposób precyzyjny.

Na tych samych warunkach aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w przypadku ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję pomiędzy stronami umowy ramowej, zgodnie z art. 29 ust. 4 akapit drugi tiret drugie.

▼ B

Aukcja elektroniczna oparta jest:

- wyłącznie na cenach, gdy zamówienia udziela się na podstawie kryterium najniższej ceny, lub
- na cenach lub nowych wartościach cech ofert wskazanych w specyfikacji warunków zamówienia, gdy zamówienie udzielane jest według kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

3. Instytucje/podmioty zamawiające, które podejmują decyzję o skorzystaniu z aukcji elektronicznej, informują o tym w ogłoszeniu o zamówieniu.

Specyfikacje warunków zamówienia powinny zawierać, między innymi, następujące dane:

- a) cechy, których wartości będą przedmiotem aukcji elektronicznej, pod warunkiem że cechy te są wymierne i mogą być wyrażone w postaci liczby lub wartości procentowej;
- b) wszelkie ograniczenia co do przedkładanych wartości, wynikające ze specyfikacji dotyczących przedmiotu zamówienia;
- c) informacje, które zostaną udostępnione oferentom w trakcie aukcji elektronicznej, i, w stosownych przypadkach, termin ich udostępnienia;
- d) stosowne informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej;
- e) warunki, na jakich oferenci będą mogli licytować, oraz, w szczególności, minimalne różnice, które, o ile ma to zastosowanie, wymagane będą podczas licytacji;
- f) stosowne informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz ustaleń i specyfikacji technicznych w zakresie połączeń.

4. Przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej instytucje/podmioty zamawiające dokonują pełnej wstępnej oceny ofert, zgodnie z ustalonym kryterium/ustalonymi kryteriami udzielenia zamówienia oraz przypisaną im wagą.

Wszyscy oferenci, którzy przedstawili dopuszczalne oferty, zostają jednocześnie zaproszeni drogą elektroniczną do przedstawienia nowych cen lub nowych wartości; zaproszenie zawiera wszelkie odpowiednie informacje na temat indywidualnego połączenia z używanym urządzeniem elektronicznym oraz określa datę i godzinę rozpoczęcia aukcji elektronicznej. Aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w kilku kolejnych etapach. Aukcja elektroniczna może rozpocząć się najwcześniej dwa dni robocze po dacie przesłania zaproszeń.

5. Jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, do zaproszenia dołączany jest również wynik pełnej oceny danego oferenta, przeprowadzonej zgodnie z wagami, o których mowa w art. 47 ust. 2 akapit pierwszy.

▼ B

Zaproszenie wskazuje również wzór matematyczny, który podczas aukcji elektronicznej będzie wykorzystywany do automatycznej reklasyfikacji w zależności od nowych przedstawionych cen lub wartości. Formuła ta uwzględnia wagi przypisane wszystkim kryteriom w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, wskazanym w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacjach; w tym celu należy jednak wcześniej ograniczyć wszelkie przedziały do określonej wartości.

W przypadku dopuszczenia różnych wariantów dla każdego wariantu należy podać odrębny wzór.

6. Na każdym etapie aukcji elektronicznej instytucje/podmioty zamawiające niezwłocznie przekazują wszystkim oferentom co najmniej wystarczającą ilość informacji, aby umożliwić im ustalenie w dowolnym momencie swojej względnej pozycji w klasyfikacji. Mogą one podawać również inne informacje dotyczące innych przedstawionych cen lub wartości, pod warunkiem że zostało to określone w specyfikacjach warunków zamówienia. Mogą one również w dowolnym momencie ogłosić liczbę uczestników danego etapu aukcji. W żadnym wypadku nie mogą one jednak ujawniać tożsamości oferentów na żadnym z etapów aukcji elektronicznej.

7. Instytucje/podmioty zamawiające zamykają aukcję elektroniczną w jeden lub więcej z następujących sposobów:

- a) zgodnie z datą i godziną ustaloną z góry i określoną w zaproszeniu do udziału w aukcji;
- b) gdy przestaną otrzymywać nowe ceny lub nowe wartości spełniające wymogi dotyczące minimalnych różnic. W takim przypadku instytucje/podmioty zamawiające określają w zaproszeniu do udziału w aukcji dopuszczalny czas, jaki może upłynąć od otrzymania ostatniej propozycji do zamknięcia aukcji elektronicznej;
- c) po przeprowadzeniu określonej w zaproszeniu do udziału w aukcji liczby etapów aukcji.

W przypadku decyzji instytucji/podmiotów zamawiających o zamknięciu aukcji elektronicznej zgodnie z lit. c), ewentualnie w połączeniu z warunkami przewidzianymi w lit. b), zaproszenie do udziału w aukcji będzie zawierać harmonogram poszczególnych etapów aukcji.

8. Po zamknięciu aukcji elektronicznej instytucje/podmioty zamawiające udzielają zamówienia zgodnie z art. 47 w zależności od wyników aukcji elektronicznej.

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający nie może korzystać z aukcji elektronicznych w niewłaściwy sposób ani też w sposób uniemożliwiający, ograniczający lub zakłócający konkurencję, ani też w celu zmiany przedmiotu zamówienia, określonego w opublikowanym ogłoszeniu o zamówieniu oraz zdefiniowanego w specyfikacji warunków zamówienia.

▼ B*Artykuł 49***Rażąco niskie oferty**

1. Jeżeli w przypadku danego zamówienia oferty wydają się rażąco niskie w stosunku do świadczenia, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, przed odrzuceniem tych ofert, zwraca się na piśmie do oferenta o podanie szczegółów dotyczących tych składowych elementów ofert, które uważa za istotne.

Szczegóły te mogą dotyczyć głównie:

- a) ekonomiczności danej metody budowania, procesu produkcyjnego lub świadczonych usług;
- b) technicznych lub wszelkich wyjątkowo korzystnych warunków, którymi dysponuje oferent, do realizacji robót budowlanych albo dostawy produktów lub usług;
- c) oryginalności robót budowlanych, dostaw lub usług proponowanych przez oferenta;
- d) zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony zatrudnienia i warunków pracy w miejscu, w którym roboty budowlane, usługi lub dostawy mają być realizowane;
- e) możliwości uzyskania przez oferenta pomocy państwa.

2. Poprzez konsultacje z oferentem instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający weryfikuje składowe elementy oferty, uwzględniając dostarczone dowody.

3. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, która stwierdzi, że oferta jest rażąco niska ze względu na fakt otrzymania przez oferenta pomocy państwa, może odrzucić taką ofertę jedynie po konsultacji z oferentem, jeżeli nie jest on w stanie udowodnić w dostatecznym, wyznaczonym przez tę instytucję/ten podmiot terminie, że pomoc ta została mu przyznana w sposób zgodny z prawem. W przypadku odrzucenia oferty w takich okolicznościach, instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający powiadamia o tym fakcie Komisję.

TYTUŁ III

ZASADY DOTYCZĄCE PODWYKONAWSTWA*ROZDZIAŁ I****Umowy o podwykonawstwo przyznane przez wybranych oferentów niebędących instytucjami/podmiotami zamawiającymi****Artykuł 50***Zakres**

1. W przypadku gdy niniejszy tytuł ma zastosowanie zgodnie z art. 21 ust 3 i 4, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby wybrani oferenci niebędący instytucjami/podmiotami zamawiającymi stosowali przepisy art. 51–53 przy przyznawaniu osobom trzecim umów o podwykonawstwo.

▼B

2. Dla celów ust. 1 grupy przedsiębiorstw utworzone w celu uzyskania zamówienia lub przedsiębiorstwa z nimi powiązane nie są uważane za osoby trzecie.

Oferent zawiera w swojej ofercie wyczerpujący wykaz takich przedsiębiorstw. Wykaz ten jest uaktualniany każdorazowo po zaistnieniu jakichkolwiek zmian w stosunkach między przedsiębiorstwami.

*Artykuł 51***Zasady**

Wybrany oferent działa w sposób przejrzysty i traktuje wszystkich potencjalnych podwykonawców w sposób równy i niedyskryminujący.

*Artykuł 52***Progi i zasady dotyczące publikacji ogłoszeń**

1. W przypadku gdy wybrany oferent niebędący instytucją zamawiającą/podmiotem zamawiającym zamierza udzielić zamówienia na podwykonawstwo o szacowanej wartości bez VAT nie niższej niż progi określone w art. 8, informuje o swoim zamiarze w formie ogłoszenia.

2. Ogłoszenia o zamówieniach na podwykonawstwo zawierają informacje, o których mowa w załączniku V, oraz wszelkie inne informacje uznane za przydatne przez wybranego oferenta i w razie konieczności zatwierdzone przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający.

Ogłoszenia o zamówieniach na podwykonawstwo sporządza się zgodnie ze standardowym formularzem przyjętym przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

3. Ogłoszenia o zamówieniach na podwykonawstwo publikowane są zgodnie z art. 32 ust. 2–5.

4. Ogłoszenie o zamówieniu na podwykonawstwo nie jest jednak wymagane, jeżeli zamówienie na podwykonawstwo spełnia warunki określone w art. 28.

5. Wybrani oferenci mogą opublikować zgodnie z art. 32 ogłoszenia o zamówieniach na podwykonawstwo, w odniesieniu do których publikacja ogłoszeń nie jest wymagana.

6. Państwa członkowskie mogą również przewidzieć, że wybrany oferent może spełnić wymóg dotyczący zlecenia podwykonawstwa określony w art. 21 ust. 3 lub 4 poprzez powierzenie podwykonawstwa na podstawie umowy ramowej zawartej zgodnie z zasadami określonymi w art. 51 i 53 oraz w ust. 1–5 niniejszego artykułu.

Zamówień na podwykonawstwo oparte na takiej umowie ramowej udziela się na warunkach określonych w tej umowie ramowej. Można ich udzielić jedynie wykonawcom, którzy byli pierwotnie stronami umowy ramowej. Przy udzielaniu zamówień strony bez względu na okoliczności proponują zasady spójne z postanowieniami umowy ramowej.

Okres obowiązywania umowy ramowej nie może przekroczyć siedmiu lat, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności określonych z uwzględnieniem oczekiwanego cyklu życia dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana dostawcy.

▼B

Umowy ramowe nie mogą być stosowane w sposób nieodpowiedni ani też w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

7. Przy udzielaniu zamówień na podwykonawstwo, których szacowana wartość bez VAT jest mniejsza niż progi określone w art. 8, wybrani oferenci stosują postanowienia Traktatu dotyczące przejrzystości i konkurencji.

8. Artykuł 9 ma zastosowanie do obliczenia szacunkowej wartości zamówień na podwykonawstwo.

*Artykuł 53***Kryteria jakościowej selekcji podwykonawców**

W ogłoszeniu o zamówieniu na podwykonawstwo wybrany oferent wskazuje kryteria jakościowej selekcji przewidziane przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, a także wszelkie inne kryteria, które zastosuje do jakościowej selekcji podwykonawców. Wszystkie te kryteria są obiektywne, niedyskryminacyjne i spójne z kryteriami stosowanymi przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający przy wyborze oferentów do głównego zamówienia. Wymagane możliwości muszą być bezpośrednio związane z przedmiotem umowy o podwykonawstwo, a wymagane poziomy zdolności muszą być do niego współmierne.

Wybrany oferent nie musi powierzać podwykonawstwa, jeżeli udowodni instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu, że żaden z podwykonawców biorących udział w konkursie lub żadna z ich ofert nie spełnia kryteriów określonych w ogłoszeniu o zamówieniu na podwykonawstwo, przez co wybrany oferent nie mógłby spełnić wymogów określonych w głównym zamówieniu.

*ROZDZIAŁ II****Umowy o podwykonawstwo przyznane przez wybranych oferentów będących instytucjami/podmiotami zamawiającymi****Artykuł 54***Stosowane przepisy**

W przypadku gdy wybrani oferenci są instytucjami/podmiotami zamawiającymi, przy przyznawaniu umów o podwykonawstwo muszą przestrzegać postanowień dotyczących głównego zamówienia określonych w tytule I i II.

TYTUŁ IV

PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO ODWOŁAŃ*Artykuł 55***Zakres stosowania i dostępność procedur odwoławczych**

1. Procedury odwoławcze określone w niniejszym tytule mają zastosowanie do umów, o których mowa w art. 2, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w art. 12 i 13.

▼B

2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapewnić możliwość skutecznego, a w szczególności możliwie szybkiego odwołania od decyzji podjętych przez instytucje/podmioty zamawiające, zgodnie z warunkami określonymi w art. 56–62, z powodu naruszenia przez te decyzje prawa wspólnotowego w dziedzinie zamówień lub naruszenia krajowych przepisów transponujących to prawo.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by nie istniała dyskryminacja pomiędzy przedsiębiorstwami, które mogą wystąpić z roszczeniami z tytułu poniesionej szkody w ramach procedury udzielania zamówienia, w wyniku zawartej w niniejszym tytule rozróznienia pomiędzy przepisami krajowymi wdrażającymi prawo wspólnotowe a pozostałymi przepisami krajowymi.

4. Państwa członkowskie zapewniają dostępność procedur odwoławczych, w ramach szczegółowych przepisów, które państwa członkowskie mogą ustanowić, przynajmniej dla każdego podmiotu, który ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia i który poniósł szkodę lub może ponieść szkodę w wyniku domniemanego naruszenia.

5. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby każdy podmiot, który zamierza skorzystać z procedury odwoławczej, poinformował instytucję/podmiot zamawiający o domniemanym naruszeniu oraz o zamiarze wniesienia odwołania, pod warunkiem że nie ma to wpływu na okres zawieszenia typu standstill, zgodnie z art. 57 ust. 2, ani na żadne inne terminy na wniesienie odwołania, zgodnie z art. 59.

6. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby zainteresowany podmiot w pierwszej kolejności wniósł odwołanie do instytucji/podmiotu zamawiającego. W takim przypadku państwa członkowskie czuwają, by wniesienie odwołania powodowało natychmiastowe zawieszenie możliwości zawarcia umowy.

Państwa członkowskie decydują o środkach komunikacji, obejmujących faks i środki elektroniczne, z jakich należy skorzystać w celu wniesienia odwołania, o którym mowa w akapicie pierwszym.

Zawieszenie, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie wygasa przed upływem okresu co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym instytucja/podmiot zamawiający wysłała swoją odpowiedź, jeśli korzystał z faksu lub środków elektronicznych, lub jeśli korzystał z innych środków komunikacji przed upływem okresu albo co najmniej 15 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym instytucja/podmiot zamawiający wysłał swoją odpowiedź, albo co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu otrzymania odpowiedzi.

*Artykuł 56***Wymogi dotyczące procedur odwoławczych**

1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie do procedur odwoławczych określonych w art. 55 odpowiednich środków obejmujących prawo do:

- a) podjęcia, w najbliższym możliwym terminie w drodze zarządzenia tymczasowego, środków tymczasowych w celu skorygowania domniemanego naruszenia lub zapobieżenia dalszym naruszeniom w stosunku do zainteresowanych podmiotów, włącznie ze środkami mającymi na celu zawieszenie lub zapewnienie zawieszenia procedury udzielenia zamówienia lub wykonania jakiegokolwiek decyzji podjętej przez instytucję/podmiot zamawiający oraz uchylenia lub doprowadzenia do uchylenia bezprawnych decyzji, w tym usunięcia dyskryminujących warunków technicznych, ekonomicznych lub finansowych zawartych w zaproszeniu do składania ofert, specyfikacji lub we wszelkich innych dokumentach związanych z daną procedurą udzielania zamówienia; lub

▼ B

b) podjęcia, w jak najkrótszym terminie, jeżeli to możliwe w drodze zarządzenia tymczasowego i jeżeli to konieczne w drodze ostatecznej procedury przedmiotowej, środków innych niż przewidziane w lit. a), w celu skorygowania wykrytego naruszenia i zapobieżeniu szkodom wobec podmiotów, których to dotyczy; w szczególności nakazaniu wypłaty określonej kwoty w przypadkach, gdzie naruszenie nie zostało skorygowane albo mu nie zapobieżono.

W obu powyższych przypadkach, wprowadzone środki powinny przyznawać uprawnienia do przyznania odszkodowań podmiotom, które doznały uszczerbku w wyniku naruszenia przepisów.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 60 i 61, mogą zostać przyznane odrębnym organom odpowiedzialnym za poszczególne aspekty procedury odwoławczej.

3. W sytuacji, gdy organ pierwszej instancji, który jest niezależny od instytucji/podmiotu zamawiającego, rozpatruje odwołanie od decyzji o udzieleniu zamówienia, państwa członkowskie zapewniają, aby instytucja/podmiot zamawiający nie mógł zawrzeć umowy przed podjęciem przez organ odwoławczy decyzji w sprawie wniosku o zastosowanie środków tymczasowych lub o odwołanie. Zawieszenie wygasa nie wcześniej niż okres zawieszenia typu standstill, o którym mowa w art. 57 ust. 2 i art. 60 ust. 4 i 5.

4. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ust. 3 niniejszego artykułu i art. 55 ust. 6 procedury odwoławczej nie muszą konieczne skutkować automatycznym zawieszeniem procedur udzielenia zamówienia, do których się odnoszą.

5. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że organ odpowiedzialny za procedury odwoławcze może wziąć pod uwagę prawdopodobne konsekwencje środków tymczasowych dla wszystkich interesów, co do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku, a także dla interesu publicznego, w szczególności w zakresie obronności i bezpieczeństwa, i może podjąć decyzję o niestosowaniu takich środków, jeżeli ich negatywne konsekwencje mogłyby przewyższyć płynące z nich korzyści.

Decyzja o niestosowaniu środków tymczasowych pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich pozostałych roszczeń podmiotu wnoszącego o zastosowanie takich środków.

6. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że w przypadku gdy wystąpiono z roszczeniem o odszkodowanie w związku z bezprawnie podjętą decyzją, przedmiotowa decyzja musi być uprzednio uchylona przez organ mający niezbędne uprawnienia.

7. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 60–62, skutki korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do umowy zawartej po udzieleniu zamówienia określane są w prawie krajowym.

Ponadto z wyjątkiem sytuacji, gdy decyzja musi zostać uchylona przed przyznaniem odszkodowania, państwo członkowskie może przewidzieć, że po zawarciu umowy zgodnie z art. 55 ust. 6, ust. 3 niniejszego artykułu lub art. 57–62 uprawnienia organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze są ograniczone do przyznawania odszkodowań wszelkim podmiotom, które poniosły szkodę w wyniku naruszenia.

▼B

8. Państwa członkowskie zapewniają efektywne wykonanie decyzji podjętych przez organy odwoławcze.

9. W przypadku gdy organy odwoławcze nie mają charakteru sądowego, ich decyzje są zawsze uzasadnione na piśmie. Ponadto w takim przypadku należy wprowadzić przepisy gwarantujące postępowanie, dzięki któremu wszelkie ewentualnie bezprawne środki podjęte przez organ odwoławczy lub wszelkie uchybienia w wykonywaniu nadanych mu uprawnień będą mogły być przedmiotem odwołania w sądzie lub odwołania rozpatrywanego przez inny organ będący sądem w rozumieniu art. 234 Traktatu i niezależny zarówno od instytucji/podmiotu zamawiającego, jak i organu odwoławczego.

Członkowie tego niezależnego organu powoływani są i odwoływani na takich samych warunkach, jak sędziowie, jeżeli chodzi o urząd odpowiedzialny za ich powołanie, okres kadencji oraz ich odwołanie. Przynajmniej przewodniczący tego niezależnego organu ma takie same kwalifikacje zawodowe i prawne jak sędziowie. Decyzje podejmowane przez ten niezależny organ są prawnie wiążące, w sposób określony przez każde państwo członkowskie.

10. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy odpowiedzialne za procedury odwoławcze gwarantowały odpowiedni stopień poufności informacji niejawnych lub innych informacji zawartych w dokumentacji przekazanej przez strony oraz działały zgodnie z interesami obronności i bezpieczeństwa w ciągu całej procedury.

W tym celu państwa członkowskie mogą zdecydować, że ten specyficzny organ ma wyłączną jurysdykcję w zakresie odwołań dotyczących umów w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa.

W każdym przypadku państwa członkowskie mogą przewidzieć, że jedynie członkowie organów odwoławczych imiennie upoważnieni do przetwarzania informacji niejawnych mogą rozpatrywać odwołania zawierające takie informacje. Mogą również wprowadzić specjalne środki bezpieczeństwa dotyczące rejestracji odwołań, przyjmowania dokumentów lub przechowywania dokumentacji.

Państwa członkowskie określają, w jaki sposób organy odwoławcze mają godzić poufność informacji niejawnych z poszanowaniem prawa do obrony oraz, w przypadku sądowego postępowania odwoławczego lub odwołania rozpatrywanego przez inny organ będący sądem lub trybunałem w rozumieniu art. 234 Traktatu, dokonują tego w sposób zapewniający, że w całej procedurze przestrzegane jest prawo do sprawiedliwego procesu.

*Artykuł 57***Okres zawieszenia**

1. Przez przyjęcie koniecznych przepisów uwzględniających minimalne warunki określone w ust. 2 niniejszego artykułu i w art. 59, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 55 ust. 4, dysponowały czasem wystarczającym na skuteczne odwołania od decyzji o udzieleniu zamówienia podjętych przez instytucje/podmioty zamawiające.

▼ B

2. Zawarcie umowy w związku z decyzją o udzieleniu zamówienia objętego zakresem stosowania niniejszej dyrektywy nie może nastąpić przed upływem co najmniej 10 dni kalendarzowych liczonych od dnia kalendarzowego następującego po dniu wysłania decyzji do zainteresowanych kandydatów i oferentów, jeśli decyzja została wysłana faksem lub drogą elektroniczną albo, w przypadku użycia innych środków komunikacji, nie przed upływem co najmniej 15 dni kalendarzowych liczonych od dnia następującego po dniu wysłania decyzji o udzieleniu zamówienia albo co najmniej 10 dni liczonych od dnia otrzymania decyzji.

Oferenci są uważani za zainteresowanych do czasu ich ostatecznego wykluczenia. Wykluczenie ma charakter ostateczny, jeśli zainteresowani oferenci zostali o nim powiadomieni i jeżeli zostało ono uznane za zgodne z prawem przez niezależny organ odwoławczy lub nie może już podlegać procedurze odwołania.

Kandydatów uważa się za zainteresowanych, jeżeli instytucja/podmiot zamawiający nie udostępnił informacji o odrzuceniu ich wniosku przed powiadomieniem zainteresowanych oferentów o decyzji o udzieleniu zamówienia.

Do informacji o decyzji o udzieleniu zamówienia przekazywanej każdemu zainteresowanemu kandydatowi i oferentowi dołączone są:

- streszczenie stosownych przyczyn, o których mowa w art. 35 ust. 2, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3, oraz
- precyzyjne określenie dokładnego okresu zawieszenia typu standstill obowiązującego zgodnie z przepisami prawa krajowego transponującymi niniejszy ustęp.

Artykuł 58

Wyjątki od okresu zawieszenia

Państwa członkowskie mogą przewidzieć odstępnie od stosowania okresów, o których mowa w art. 57 ust. 2, w następujących przypadkach:

- a) gdy zgodnie z niniejszą dyrektywą nie jest wymagane wcześniejsze opublikowanie ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
- b) gdy jedynym zainteresowanym oferentem w rozumieniu art. 57 ust. 2 jest oferent, któremu udzielono zamówienia i nie ma innych zainteresowanych kandydatów;
- c) w przypadku zamówienia, u którego podstaw leży umowa ramowa zgodnie z art. 29.

W przypadku odwołania się do tego odstępstwa państwa członkowskie zapewniają nieskuteczność umowy zgodnie z art. 60 i 62, jeżeli

- następuje naruszenie art. 29 ust. 4 akapit drugi tiret drugie, oraz
- szacuje się, że wartość zamówienia osiąga lub przekracza wartości progowe określone w art. 8.

Artykuł 59

Terminy wniesienia odwołań

Jeżeli państwo członkowskie ustanowi, że wszystkie odwołania przeciwko decyzjom instytucji/podmiotu zamawiającego, zgłaszane w ramach albo w związku z procedurą udzielania zamówień w rozumieniu niniejszej dyrektywy, muszą być zgłoszone przed upływem określonego terminu, wówczas termin ten wynosi minimum dziesięć dni kalendarzowych liczonych od dnia następującego po dniu wysłania decyzji przez instytucję/podmiot zamawiający do kandydata lub oferenta, jeśli decyzja została przesłana faksem lub drogą elektroniczną albo, w przypadku użycia innych środków komunikacji, co najmniej 15 dni kalendarzowych, liczonych od dnia następującego po dniu wysłania decyzji instytucji/podmiotu zamawiającego do oferenta lub kandydata albo co najmniej dziesięć dni kalendarzowych liczonych od dnia otrzymania decyzji. Informacji przekazywanej każdemu oferentowi lub kandydatowi o decyzji instytucji/podmiotu zamawiającego towarzyszy streszczenie stosownych przyczyn. W przypadku wniosku o odwołanie od decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 lit. b), niepodlegających obowiązkowi powiadomienia, termin ten wynosi co najmniej 10 dni kalendarzowych od daty publikacji danej decyzji.

Artykuł 60

Nieskuteczność umowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby umowa została uznana za nieskuteczną przez organ odwoławczy niezależny od instytucji/podmiotu zamawiającego lub by jej nieskuteczność wynikała z decyzji takiego organu odwoławczego w następujących przypadkach:

- a) gdy instytucja/podmiot zamawiający udzielił zamówienia bez wcześniejszego opublikowania ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, mimo że zgodnie z niniejszą dyrektywą jest to niedopuszczalne;
- b) w przypadku naruszenia postanowień art. 55 ust. 6, art. 56 ust. 3 lub art. 57 ust. 2, jeżeli naruszenie to powoduje, że oferent wnoszący odwołanie nie ma już możliwości otrzymania ochrony prawnej przed zawarciem umowy, a naruszenie wiąże się z innym wykroczeniem przeciwko postanowieniom tytułu I lub II, jeżeli to ostatnie naruszenie uszczupla perspektywy wnioskującego oferenta na otrzymanie dopłaty;
- c) w przypadkach wymienionych w art. 58 lit. c) akapit drugi, gdy państwa członkowskie czynią użytek z uregulowań dotyczących wyjątków od stosowania okresu zawieszenia w odniesieniu do umów, bazujących na umowie ramowej.

2. Następstwa nieskuteczności umowy zależą od prawa krajowego. Prawo krajowe może przewidywać wsteczne anulowanie wszystkich zobowiązań umownych lub ograniczyć zakres anulowania do tych zobowiązań, które należy jeszcze wykonać. W tym ostatnim przypadku państwa członkowskie zadbają o możliwość zastosowania także sankcji alternatywnych w rozumieniu art. 61 ust. 2.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że organ odwoławczy niezależny od instytucji/podmiotu zamawiającego może nie uznać umowy za nieskuteczną, chociaż zamówienie zostało udzielone bezprawnie z przyczyn wymienionych w ust. 1, jeżeli organ odwoławczy stwierdzi, po rozpatrzeniu wszystkich istotnych aspektów, że nadrzędne przyczyny związane z interesem ogólnym, przede wszystkim w dziedzinie obrony lub bezpieczeństwa, wymagają zachowania skutków umowy w mocy.

▼B

Interes gospodarczy może być uznany za ważną przyczynę utrzymania skuteczności umowy związanej z interesem ogólnym w rozumieniu pierwszego akapitu tylko wtedy, gdy jej nieskuteczność pociągałaby za sobą w wyjątkowych sytuacjach nieproporcjonalne następstwa.

Interes gospodarczy stojący w bezpośrednim związku z daną umową nie może jednak być uznany za przekonującą przyczynę interesu ogólnego w rozumieniu pierwszego akapitu. Do interesów gospodarczych bezpośrednio związanych z umową zalicza się między innymi koszty spowodowane opóźnieniem wykonania umowy, koszty spowodowane uruchomieniem nowej procedury udzielenia zamówienia, koszty spowodowane zmianą wykonawcy umowy oraz koszty spowodowane zobowiązaniami natury prawnej powstałe w wyniku stwierdzenia nieskuteczności umowy.

W każdym przypadku umowa nie może być uznana za nieskuteczną, jeżeli konsekwencje tej nieskuteczności mogą poważnie zagrozić samemu istnieniu szerszego programu obrony i bezpieczeństwa, który jest niezbędny ze względu na interesy związane z bezpieczeństwem danego państwa członkowskiego.

W wyżej wymienionych przypadkach państwa członkowskie przewidują sankcje alternatywne w rozumieniu art. 61 ust.2, stosowane zamiennie.

4. Państwa członkowskie postanawiają, że ust. 1 lit. a) nie ma zastosowania, jeżeli:

- instytucja/podmiot zamawiający jest zdania, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dopuszczalne jest udzielenie zamówienia bez uprzedniego opublikowania ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,
- instytucja/podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z art. 64, w którym ogłosiła zamiar zawarcia umowy, oraz
- umowa nie została zawarta przed upływem co najmniej dziesięciu dni kalendarzowych liczonych od dnia następującego po opublikowaniu ogłoszenia.

5. Państwa członkowskie postanawiają, że ust. 1 lit. c) nie ma zastosowania, jeżeli:

- instytucja/podmiot zamawiający uważa, że udzielenie zamówienia jest zgodne z art. 29 ust. 4 akapit drugi tiret drugie,
- instytucja/podmiot zamawiający przesłał decyzję o udzieleniu zamówienia wraz ze streszczeniem przyczyn, o którym mowa w art. 57 ust. 2 akapit czwarty tiret pierwsze, zainteresowanym oferentom, oraz
- umowa nie została zawarta przed upływem okresu co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja o udzieleniu zamówienia została wysłana zainteresowanym oferentom, jeśli korzystano z faksu lub środków elektronicznych, lub — jeśli korzystano z innych środków komunikacji — przed upływem okresu albo co najmniej 15 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja o udzieleniu zamówienia została wysłana zainteresowanym oferentom, albo co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu otrzymania decyzji o udzieleniu zamówienia.

▼B*Artykuł 61***Naruszenia niniejszego tytułu i sankcje alternatywne**

1. W przypadku naruszenia przepisów art. 55 ust. 6, art. 56 ust. 3 lub art. 57 ust. 2 nieobjętego art. 60 ust. 1 lit. b) państwa członkowskie przewidują nieskuteczność umowy zgodnie z art. 60 ust. 1–3 lub sankcje alternatywne. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że organ odwoławczy niezależny od instytucji/podmiotu zamawiającego decyduje, po ocenie wszystkich istotnych aspektów, czy umowę należy uznać za nieskuteczną, czy też należy zastosować sankcje alternatywne.

2. Sankcje alternatywne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Sankcje alternatywne obejmują:

- nałożenie kar pieniężnych na instytucję/podmiot zamawiający, lub
- skrócenie okresu obowiązywania umowy.

Państwa członkowskie mogą przyznać organowi odwoławczemu szerokie uprawnienia do uwzględniania wszystkich istotnych czynników, w tym powagi naruszenia, zachowania instytucji/podmiotu zamawiającego oraz, w przypadkach, o których mowa w art. 60 ust. 2, zakresu, w jakim umowa nadal obowiązuje.

Przyznanie odszkodowania nie stanowi właściwej sankcji w rozumieniu niniejszego ustępu.

*Artykuł 62***Terminy**

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że wniesienie odwołania zgodnie z art. 60 ust. 1 musi nastąpić:

a) przed upływem co najmniej 30 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym

- instytucja/podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zgodnie z art. 30 ust. 3 i art. 31 i 32, jeżeli zawiera ono uzasadnienie decyzji o udzieleniu zamówienia bez uprzedniego opublikowania ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, albo
- instytucja/podmiot zamawiający informował zainteresowanych oferentów i kandydatów o zawarciu umowy, jeżeli informacja ta zawiera podsumowanie właściwych przyczyn określonych w art. 35 ust. 2 z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3. Możliwość ta ma również zastosowanie w przypadkach, o których mowa w art. 58 lit. c);

b) we wszystkich przypadkach przed upływem okresu co najmniej 6 miesięcy ze skutkiem od dnia następującego po dniu zawarcia umowy.

2. We wszystkich innych przypadkach, w tym w przypadku odwołań wniesionych zgodnie z art. 61 ust. 1, terminy wnoszenia odwołań ustalane są w prawie krajowym, z zastrzeżeniem art. 59.

▼B*Artykuł 63***Mechanizm korygujący**

1. Komisja może zastosować procedurę, o której mowa w ust. 2–5, gdy, przed zawarciem umowy, stwierdza, że w trakcie procedury udzielania zamówienia objętego niniejszą dyrektywą nastąpiło rażące naruszenie prawa wspólnotowego w dziedzinie zamówień publicznych.
2. Komisja powiadamia zainteresowane państwo członkowskie o powodach, dla których uznała, że wystąpiło rażące naruszenie oraz żąda jego skorygowania za pomocą odpowiednich środków.
3. W ciągu 21 dni kalendarzowych od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zainteresowane państwo członkowskie przekazuje Komisji:
 - a) potwierdzenie, że dane naruszenie zostało skorygowane;
 - b) uzasadnienie, dlaczego dane naruszenie nie zostało skorygowane; lub
 - c) powiadomienie o zawieszeniu procedury udzielania zamówienia przez instytucję/podmiot zamawiający z jego własnej inicjatywy lub na podstawie uprawnień, określonych w art. 56 ust. 1 lit. a).
4. Uzasadnienie podane do wiadomości zgodnie z ust. 3 lit. b), może między innymi opierać się na fakcie, że domniemane naruszenie jest już przedmiotem sądowego postępowania odwoławczego, innego postępowania odwoławczego lub postępowania odwoławczego określonego w 56 ust. 9. W takim przypadku państwo członkowskie informuje Komisję o wynikach takiego postępowania natychmiast po jego zakończeniu.
5. W przypadku powiadomienia o zawieszeniu procedury udzielania zamówienia zgodnie z ust. 3 lit. c), dane państwo członkowskie informuje Komisję o wycofaniu zawieszenia postępowania lub rozpoczęciu nowej procedury udzielania zamówienia dotyczącej w całości lub w części tego samego przedmiotu zamówienia. Nowe powiadomienie potwierdza, że domniemane naruszenie zostało skorygowane lub zawiera uzasadnienie, dlaczego dane naruszenie nie zostało skorygowane.

*Artykuł 64***Treść ogłoszenia dla celów dobrowolnej przejrzystości ex ante**

Ogłoszenie, o którym mowa w art. 60 ust. 4, którego format zostanie przyjęty przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 67 ust. 2, zawiera następujące informacje:

- a) nazwę i dane kontaktowe instytucji/podmiotu zamawiającego;
- b) opis przedmiotu zamówienia;
- c) uzasadnienie decyzji instytucji/podmiotu zamawiającego o udzieleniu zamówienia bez uprzedniego ogłoszenia o zamówieniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;

▼ B

- d) nazwa i dane kontaktowe wykonawcy, na rzecz którego podjęto decyzję o udzieleniu zamówienia; oraz
- e) w stosownych przypadkach wszelkie inne informacje uznane za przydatne przez instytucję/podmiot zamawiający.

TYTUŁ V

**OBOWIĄZKI STATYSTYCZNE, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE
ORAZ PRZEPISY KOŃCOWE***Artykuł 65***Obowiązki statystyczne**

W celu umożliwienia oceny skutków stosowania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie, najpóźniej do dnia 31 października każdego roku, przesyłają Komisji sprawozdanie statystyczne, sporządzone zgodnie z art. 66, przedstawiające zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane udzielone przez instytucje/podmioty zamawiające w roku poprzednim.

*Artykuł 66***Treść sprawozdania statystycznego**

Sprawozdanie statystyczne określa liczbę i wartość udzielonych zamówień, w podziale na państwo członkowskie lub kraj trzeci wybranego wykonawcy. Powinno ono przedstawiać oddzielnie zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane.

Dane, o których mowa w pierwszym akapicie, są przedstawione w podziale na stosowane procedury oraz określają dla każdej z tych procedur dostawy, usługi i roboty budowlane wskazane według grupy nomenklatury CPV.

W przypadku gdy umowy zawarto zgodnie z procedurą negocjacyjną bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu, dane, o których mowa w akapicie pierwszym, przedstawiane są również w podziale na okoliczności, o których mowa w art. 28.

Treść sprawozdania statystycznego ustala się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

▼ M7*Artykuł 66a***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 2, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 26 lipca 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

▼ M7

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 66b***Tryb pilny**

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 66a ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o sprzeciwie.

▼ B*Artykuł 67***Procedura komitetu**

1. Komisję wspiera Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych ustanowiony na mocy art. 1 decyzji Rady 71/306/EWG ⁽²⁾ („komitet”).
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

▼ M7⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 185 z 16.8.1971, s. 15.

▼ B*Artykuł 68***Korekta progów**

1. Przy okazji weryfikacji progów określonych w dyrektywie 2004/17/WE, o której mowa w jej art. 69, Komisja weryfikuje również progi określone w art. 6 niniejszej dyrektywy, dostosowując je w następujący sposób:

- a) próg przewidziany w art. 8 lit. a) niniejszej dyrektywy do skorygowanego progu określonego w art. 16 lit. a) dyrektywy 2004/17/WE;
- b) próg przewidziany w art. 8 lit. b) niniejszej dyrektywy do skorygowanego progu określonego w art. 16 lit. b) dyrektywy 2004/17/WE.

▼ M7

Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 66a, aktów delegowanych zmieniających progi, o których mowa w akapicie pierwszym.

W przypadku gdy zachodzi konieczność skorygowania progów, o której mowa w akapicie pierwszym, a ograniczenia czasowe nie pozwalają na zastosowanie procedury określonej w art. 66a, i jest to zatem uzasadnione pilną potrzebą, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie niniejszego ustępu ma zastosowanie procedura przewidziana w art. 66b.

▼ B

2. Wartość progów określonych zgodnie z ust. 1 w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii monetarnej, dostosowuje się do odpowiednich wartości progów określonych w dyrektywie 2004/17/WE, o których mowa w ust. 1, obliczonych zgodnie z art. 69 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2004/17/WE.

3. Skorygowane progi określone w ust. 1 oraz odpowiadające im wartości w walutach krajowych, publikowane są, po ich korekcie, przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na początku listopada.

*Artykuł 69***Zmiany**

1. Zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 67 ust. 2, Komisja może dokonać zmian w:

- a) procedurach opracowywania, przesyłania, odbioru, przekładu, gromadzenia i dystrybucji ogłoszeń, o których mowa w art. 30, oraz sprawozdań statystycznych wymienionych w art. 65;
- b) procedurach transmisji i publikacji danych, o których mowa w załączniku VI, w związku z postępowaniem technicznym lub z przyczyn administracyjnych;
- c) wykazach rejestrów, oświadczeń i zaświadczeń określonych w załączniku VII, gdy okażą się one konieczne, w związku z zawiadomieniami uzyskanymi od państw członkowskich.

▼ M7

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 66a, aktów delegowanych zmieniających:

- a) numery odnoszące się do nomenklatury CPV określone w załącznikach I i II, o ile nie skutkuje to zmianą zakresu przedmiotowego niniejszej dyrektywy, oraz procedury dokonywania odniesień w ogłoszeniach do konkretnych pozycji nomenklatury CPV w ramach kategorii usług wymienionych w tych załącznikach;

▼ **M7**

b) szczegóły i właściwości techniczne urządzeń do elektronicznego przesyłania danych, o których mowa w załączniku VIII lit. a), f) i g).

▼ **B***Artykuł 70***Zmiana w dyrektywie 2004/17/WE**

W dyrektywie 2004/17/WE dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 22a

Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów, do których zastosowanie ma dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (*), ani do umów, do których ta dyrektywa nie ma zastosowania zgodnie z jej art. 8, 12 i 13.

(*) Dz.U. L 217 z 20.8.2009, s. 76.”

*Artykuł 71***Zmiana w dyrektywie 2004/18/WE**

Artykuł 10 dyrektywy 2004/18/WE otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

Z zastrzeżeniem art. 296 Traktatu, niniejszą dyrektywę stosuje się do zamówień publicznych udzielanych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa z wyjątkiem zamówień, do których stosuje się dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (*).

Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do zamówień, do których nie ma zastosowania dyrektywa 2009/81/WE zgodnie z jej art. 8, 12 i 13.

(*) Dz.U. L 217 z 20.8.2009, s. 76.”

*Artykuł 72***Transpozycja**

1. W terminie do dnia 21 sierpnia 2011 r. państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekażą Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego dotyczących dziedzin objętych niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 73***Przegląd i sprawozdawczość**

1. W terminie do dnia 21 sierpnia 2012 r. Komisja przedstawi sprawozdanie na temat środków podjętych przez państwa członkowskie w celu transpozycji niniejszej dyrektywy, w szczególności jej art. 21 oraz art. 50–54.
2. Komisja poddaje przeglądowi wdrożenie niniejszej dyrektywy oraz, najpóźniej począwszy od dnia 21 sierpnia 2016 r., przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie. W sprawozdaniu tym ocenia przede wszystkim, czy i w jakim zakresie cele niniejszej dyrektywy zostały osiągnięte w zakresie funkcjonowania rynku wewnętrznego i rozwoju europejskiego rynku sprzętu obronnego oraz europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej sektora obronnego, mając na względzie między innymi sytuację małych i średnich przedsiębiorstw. W stosownych przypadkach, sprawozdaniu towarzyszy wniosek legislacyjny.
3. Komisja dokonuje również przeglądu stosowania art. 39 ust. 1, badając przede wszystkim wykonalność harmonizacji przywracania kandydatów lub oferentów wykluczonych z udziału w zamówieniach publicznych z uwagi na wcześniejsze wyroki oraz, jeśli to właściwe, przedstawia w tym celu wniosek legislacyjny.

*Artykuł 74***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 75***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

Usługi, o których mowa w art. 2 i 15

Nr kategorii	Przedmiot	Nr referencyjny CPV
1	Usługi konserwacyjne i naprawcze	50000000-5, od 50100000-6 do 50884000-5 (z wyjątkiem od 50310000-1 do 50324200-4 i 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0) oraz od 51000000-9 do 51900000-1
2	Usługi związane z zagraniczną pomocą wojskową	75211300-1
3	Usługi w dziedzinie obrony, usługi w dziedzinie obrony wojskowej oraz usługi w dziedzinie obrony cywilnej	75220000-4, 75221000-1, 75222000-8
4	Usługi w zakresie działalności detektywistycznej i ochroniarskiej	Od 79700000-1 do 79720000-7
5	Usługi transportu lądowego	60000000-8, od 60100000-9 do 60183000-4 (z wyjątkiem 60160000-7, 60161000-4), oraz od 64120000-3 do 64121200-2
6	Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów, z wyjątkiem transportu poczty	60400000-2, od 60410000-5 do 60424120-3 (z wyjątkiem 60411000-2, 60421000-5), od 60440000-4 do 60445000-9 oraz 60500000-3
7	Transport poczty drogą lądową i lotniczą	60160000-7, 60161000-4, 60411000-2, 60421000-5
8	Usługi w zakresie transportu kolejowego	Od 60200000-0 do 60220000-6
9	Usługi w zakresie transportu wodnego	Od 60600000-4 do 60653000-0, i od 63727000-1 do 63727200-3
10	Usługi pomocnicze i wspomagające transport	Od 63100000-0 do 63111000-0, od 63120000-6 do 63121100-4, 63122000-0, 63512000-1 oraz od 63520000-0 do 63700000-6
11	Usługi telekomunikacyjne	Od 64200000-8 do 64228200-2, 72318000-7, i od 72700000-7 do 72720000-3
12	Usługi finansowe: usługi ubezpieczeniowe	Od 66500000-5 do 66720000-3
13	Usługi komputerowe i usługi z nimi związane	Od 50310000-1 do 50324200-4, od 72000000-5 do 72920000-5 (z wyjątkiem 72318000-7 i od 72700000-7 do 72720000-3), 79342410-4, 9342410-4
14	Usługi ⁽¹⁾ związane z badaniami i rozwojem oraz badania diagnostyczne	Od 73000000-2 do 73436000-7
15	Usługi w dziedzinie księgowości, rachunkowości, kontroli finansowej i prowadzenia ksiąg rachunkowych	Od 79210000-9 do 79212500-8
16	Usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania ⁽²⁾ i usługi z nimi związane	Od 73200000-4 do 73220000-0, od 79400000-8 do 79421200-3 oraz 79342000-3, 79342100-4, 79342300-6, 79342320-2, 79342321-9, 79910000-6, 79991000-7 98362000-8

▼B

Nr kategorii	Przedmiot	Nr referencyjny CPV
17	Usługi architektoniczne; usługi inżynierskie i zintegrowane usługi inżynierskie; usługi inżynierskie z zakresu urbanistyki i architektury krajobrazu; związane z nimi usługi konsultacji naukowych i technicznych; usługi badań i analiz technicznych	Od 71000000-8 do 71900000-7 (z wyjątkiem 71550000-8) i 79994000-8
18	Usługi sprzątnięcia budynków i usługi zarządzania mieniem	Od 70300000-4 do 70340000-6 i od 90900000-6 do 90924000-0
19	Usługi w zakresie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości; usługi sanitarne i podobne	Od 90400000-1 do 90743200-9 (z wyjątkiem 90712200-3), od 90910000-9 do 90920000-2 oraz 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0
20	Usługi w zakresie szkolenia i symulacji w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa	80330000-6, 80600000-0, 80610000-3, 80620000-6, 80630000-9, 80640000-2, 80650000-5, 80660000-8

(¹) Z wyjątkiem usług w zakresie badań i rozwoju, o których mowa w art. 13 lit. j).

(²) Z wyjątkiem usług arbitrażowych i konicyliacyjnych.

▼B

ZAŁĄCZNIK II

Usługi, o których mowa w art. 2 i 16

Nr kategorii	Przedmiot	Nr referencyjny CPV
21	Usługi hotelarskie i restauratorskie	Od 55100000-1 do 55524000-9 oraz od 98340000-8 do 98341100-6
22	Usługi dodatkowe i pomocnicze w zakresie transportu	Od 63000000-9 do 63734000-3 (z wyjątkiem 63711200-8, 63712700-0, 63712710-3), od 63727000-1 do 63727200-3 oraz 98361000-1
23	Usługi prawne	Od 79100000-5 do 79140000-7
24	Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu ⁽¹⁾	Od 79600000-0 do 79635000-4 (z wyjątkiem 79611000-0, 79632000-3, 79633000-0), i od 98500000-8 do 98514000-9
25	Usługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej	79611000-0 i od 85000000-9 do 85323000-9 (z wyjątkiem 85321000-5 i 85322000-2)
26	Inne usługi	

⁽¹⁾ Z wyjątkiem umów o pracę.

*ZALĄCZNIK III***Definicje niektórych specyfikacji technicznych, o których mowa w Art. 18**

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) a) „specyfikacja techniczna”, w przypadku zamówień na roboty budowlane: całość zaleceń technicznych zawartych w szczególności w specyfikacji warunków zamówienia, określających wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy w sposób pozwalający na opisanie materiału, produktu lub dostawy zgodnie z ich przeznaczeniem przez instytucję/podmiot zamawiający. Charakterystyka ta obejmuje poziomy oddziaływania na środowisko, dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, funkcjonalność, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym procedury dotyczące zapewnienia jakości, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakovanie, znakowanie i etykietowanie oraz procesy i metody produkcji. Obejmuje ona również zasady dotyczące projektowania i kosztorysowania, warunki testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych, technik lub i metod budowy oraz wszelkie pozostałe warunki techniczne, które instytucja zamawiająca może określić, na mocy przepisów ogólnych lub szczególnych, w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz materiałów lub części, z których są one wykonane;

- b) „specyfikacja techniczna”, w przypadku zamówień na dostawy lub usługi: specyfikacja w dokumencie określającym wymagane cechy produktu lub usługi, takie jak poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko, dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocena zgodności, funkcjonalność, użytkowanie produktu, jego bezpieczeństwo lub wymiary, w tym wymagania odnoszące się do produktu w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany, terminologii, symboli, testów i metod testowania, opakowania, znakowania i etykietowania, instrukcji obsługi, procesów i metod produkcji oraz procedur oceny zgodności;

- 2) „norma”: specyfikacja techniczna zatwierdzona przez uznaną instytucję normalizacyjną w celu powtarzalnego i stałego stosowania, której przestrzeganie nie jest obowiązkowe i która należy do jednej z następujących kategorii:
 - norma międzynarodowa: norma przyjęta przez międzynarodową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie,

 - norma europejska: norma przyjęta przez europejską organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie,

 - norma krajowa: norma przyjęta przez krajową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;

- 3) „norma obronna”: specyfikacja techniczna, której przestrzeganie nie jest obowiązkowe, i która została zatwierdzona przez instytucję normalizacyjną, wyspecjalizowaną w opracowywaniu specyfikacji technicznych w celu powtarzalnego i stałego stosowania w dziedzinie obronności;

▼B

- 4) „europejska aprobaty techniczna”: pozytywna ocena techniczna przydatności produktu do użycia w konkretnym celu, dokonana w oparciu o spełnienie podstawowych wymagań dla robót budowlanych, według charakterystyki własnej produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użytkowania. Europejskie aprobaty techniczne są wydawane przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez państwo członkowskie;
- 5) „wspólna specyfikacja techniczna”: specyfikacja techniczna określona zgodnie z procedurą uznaną przez państwa członkowskie i opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 6) „referencje techniczne”: każdy dokument, inny niż normy oficjalne, opracowany przez europejskie organy normalizacyjne, zgodnie z procedurami dostosowanymi do rozwijających się potrzeb rynku.

*ZALĄCZNIK IV***Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach, o których mowa w art. 30****OGŁOSZENIE O PUBLIKACJI WSTĘPNEGO OGŁOSZENIA INFORMACYJNEGO NA PROFILU NABYWCY**

1. Kraj instytucji/podmiotu zamawiającego.
2. Nazwa instytucji/podmiotu zamawiającego.
3. Adres internetowy „profilu nabywcy” (URL)
4. Numer(-y) w nomenklaturze CPV

WSTĘPNE OGŁOSZENIE INFORMACYJNE

1. Nazwa, adres, numer faksu, adres poczty elektronicznej instytucji/podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, adresy dotyczące biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje, zaś w przypadku zamówień na usługi i roboty budowlane, źródła informacji, np. odpowiednia rządowa strona internetowa, gdzie można uzyskać informacje na temat ogólnych ram prawnych w zakresie podatków, ochrony środowiska, ochrony zatrudnienia i warunków pracy, obowiązujących w miejscu, w którym zamówienie to ma zostać zrealizowane.
2. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja ograniczona jest do programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
3. W przypadku zamówień na roboty budowlane: charakter i zakres robót oraz miejsce ich wykonania; jeżeli realizacja robót ma zostać podzielona na kilka części, zasadnicza charakterystyka tych części w odniesieniu do całości robót; jeśli jest dostępny, szacunkowy przedział kosztów realizacji proponowanych robót; numer(-y) w nomenklaturze CPV.

W przypadku zamówień na dostawy: charakter i ilość lub wartość produktów, które mają zostać dostarczone, numer(-y) w nomenklaturze CPV.

W przypadku zamówień na usługi: całkowita wartość proponowanych zakupów w każdej z kategorii usług, numer(-y) w nomenklaturze CPV.

4. Przybliżona data rozpoczęcia procedury udzielania zamówienia w odniesieniu do zamówienia lub zamówień, w przypadku zamówień na usługi w podziale na kategorie usług.
5. W stosownych przypadkach, wskazanie, czy przewidziana jest umowa ramowa.
6. W stosownych przypadkach, inne informacje.
7. Data wysłania ogłoszenia lub data wysłania ogłoszenia o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy.

OGŁOSZENIE O ZAMÓWIENIU

Procedury ograniczone, procedury negocjacyjne z publikacją ogłoszenia i dialog konkurencyjny:

1. Nazwa, adres, numery telefonu i faksu oraz adres poczty elektronicznej instytucji/podmiotu zamawiającego.
2. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja ograniczona jest do programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

▼ B

3. a) Wybrana procedura udzielenia zamówienia;
 - b) w stosownych przypadkach, powody zastosowania procedury przyspieszonej (w przypadku procedur ograniczonych i negocjacyjnych);
 - c) w stosownych przypadkach wskazanie, czy przewidziana jest umowa ramowa;
 - d) w stosownych przypadkach zastosowanie aukcji elektronicznej.
4. Forma zamówienia.
5. Miejsce wykonania/realizacji robót budowlanych, dostarczenia produktów lub świadczenia usług.
6. a) Zamówienia na roboty budowlane:
 - charakter i zakres robót budowlanych oraz ogólna charakterystyka obiektu. Wskazanie, w szczególności, opcji dotyczących robót dodatkowych oraz, jeśli jest znany, przewidywanego terminarza wykorzystania tych opcji, jak również liczby ewentualnych wznowień. Jeżeli obiekt lub zamówienie podzielone zostaną na kilka części, wielkości poszczególnych części; numer(y) w nomenklaturze CPV,
 - informacje na temat przeznaczenia obiektu lub zamówienia, w przypadku gdy obejmuje ono także sporządzenie projektów,
 - w przypadku umowy ramowej wskazanie również planowanego okresu obowiązywania takiej umowy, szacunkowej całkowitej wartości robót dla całego okresu obowiązywania umowy ramowej oraz, w miarę możliwości, wartości i częstotliwości udzielania zamówień.
- b) Zamówienia na dostawy:
 - charakter produktów, które mają zostać dostarczone, wraz ze wskazaniem w szczególności, czy zaprasza się do składania ofert na potrzeby kupna, dzierżawy, najmu lub leasingu lub dowolnego połączenia tych form, numer(-y) w nomenklaturze CPV. Ilość produktów, które mają zostać dostarczone, ze wskazaniem w szczególności opcji dotyczących zakupów dodatkowych oraz, jeśli są znane, przewidywanego terminarza wykorzystania tych opcji, jak również liczby ewentualnych wznowień; numer(-y) w nomenklaturze CPV,
 - w przypadku zamówień regularnych lub podlegających odnowieniu w danym okresie, wskazanie również terminów, jeśli są znane, udzielania kolejnych zamówień dotyczących nabycia planowanych dostaw,
 - w przypadku umów ramowych wskazanie również planowanego okresu obowiązywania takiej umowy, szacunkowej całkowitej wartości dostaw dla całego okresu obowiązywania umowy ramowej oraz, w miarę możliwości, wartości i częstotliwości udzielania zamówień.
- c) Zamówienia na usługi:
 - kategoria i opis usługi. Numer(-y) w nomenklaturze CPV. Ilość usług, które będą świadczone. Wskazanie, w szczególności, opcji dotyczących zakupów dodatkowych oraz, jeśli jest znany, przewidywanego terminarza wykorzystania tych opcji, jak również liczby ewentualnych wznowień. W przypadku zamówień podlegających odnowieniu w danym okresie, wskazanie, jeśli są znane, przewidywanych ram czasowych udzielenia kolejnych zamówień dotyczących nabycia planowanych usług.

▼ B

W przypadku umów ramowych wskazanie również planowanego okresu obowiązywania takiej umowy, szacunkowej całkowitej wartości usług zaplanowanych na ten okres oraz, w miarę możliwości, wartości i częstotliwości udzielania zamówień,

- wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone, przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi, dla określonych zawodów.

Odniesienia do tych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych,

- wskazanie, czy osoby prawne powinny podać nazwiska i kwalifikacje zawodowe osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi.

7. W przypadku zamówień podzielonych na części wskazanie czy usługodawcy mogą składać oferty w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części.
8. Dopuszczenie albo zakaz składania ofert wariantowych.
9. W stosownych przypadkach wskazanie części ogólnej wartości zamówienia, która ma być zlecona stronom trzecim w drodze procedury przetargowej (art. 21 ust. 4).
10. W stosownych przypadkach kryteria kwalifikacji dotyczące podmiotowej sytuacji podwykonawców, które mogą doprowadzić do ich wykluczenia oraz wymagane informacje stanowiące dowód, że nie są to przypadki uzasadniające wykluczenie. Informacje i wszelkie formalności niezbędne do oceny minimalnych standardów ekonomicznych i technicznych wymaganych od podwykonawców. Minimalny(-e) poziom(-y) wymaganych zdolności.
11. Termin zakończenia robót budowlanych/dostaw/usług lub czas obowiązywania umowy na roboty budowlane/dostawy/usługi. Jeśli to możliwe, termin rozpoczęcia robót budowlanych/dostaw/usług.
12. O ile ma to zastosowanie, szczególne warunki, którym podlega realizacja zamówienia.
13. a) Termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału;

b) adres, na który należy je przesyłać;

c) język lub języki, w których należy je sporządzać.
14. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
15. Główne warunki dotyczące finansowania i płatności lub odniesienia do dokumentów, w których są one zawarte.
16. O ile ma to zastosowanie, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, którym zostanie udzielone zamówienie.
17. Kryteria kwalifikacji dotyczące podmiotowej sytuacji wykonawców, które mogą doprowadzić do ich wykluczenia oraz wymagane informacje stanowiące dowód, że nie są to przypadki uzasadniające wykluczenie. Kryteria kwalifikacji, informacje i wszelkie formalności niezbędne do oceny minimalnych standardów ekonomicznych i technicznych wymaganych od wykonawcy. Minimalny(-e) poziom(-y) ewentualnie wymaganych standardów.

▼ B

18. W przypadku umów ramowych: liczba zamówień oraz, w stosownych przypadkach, proponowana maksymalna liczba wykonawców, którzy będą stronami umowy oraz przewidywany okres obowiązywania umowy ramowej.
19. W przypadku dialogu konkurencyjnego lub procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, wskazanie, w stosownych przypadkach, zastosowania procedury etapowej w celu stopniowego ograniczenia liczby dyskutowanych rozwiązań lub negocjowanych ofert.
20. W przypadku procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub dialogu konkurencyjnego, o ile wskazano na możliwość ograniczenia liczby kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert, udziału w dialogu lub negocjacji: proponowana minimalna i, w stosownych przypadkach, maksymalna liczba kandydatów oraz obiektywne kryteria, które zostaną zastosowane w celu wyselekcjonowania takiej liczby kandydatów.
21. Kryteria stosowane w celu udzielenia zamówień, o których mowa w art. 47: „najniższa cena” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria związane z ofertą najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich wagi lub kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego wymienia się, jeżeli nie uwzględniono ich w specyfikacji warunków zamówienia lub, w przypadku procedury dialogu konkurencyjnego, w dokumencie opisowym.
22. W stosownych przypadkach data(-y) publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego, zgodnie ze specyfikacjami technicznymi takiej publikacji określonymi w załączniku VI, lub oświadczenie, że taka publikacja nie miała miejsca.
23. Data wysłania ogłoszenia.

OGŁOSZENIE O UDZIELENIU ZAMÓWIENIA

1. Nazwa i adres instytucji/podmiotu zamawiającego.
2. Zastosowana procedura udzielenia zamówienia. W przypadku procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu (art. 28), uzasadnienie.
3. Zamówienia na roboty budowlane: charakter i zakres robót.
Zamówienia na dostawy: charakter i ilość dostarczonych produktów, w stosownych przypadkach w podziale na dostawców; numer(-y) w nomenklaturze CPV.
Zamówienia na usługi: kategoria i opis usługi; numer(-y) w nomenklaturze CPV; ilość nabytych usług.
4. Data udzielenia zamówienia.
5. Kryteria udzielenia zamówienia.
6. Liczba otrzymanych ofert.
7. Nazwa i adresy wybranego wykonawcy/wybranych wykonawców.
8. Cena lub przedział (minimum/maksimum) zapłaconych cen.
9. Wartość oferty (ofert) przyjętych lub najwyższe i najniższe oferty wzięte pod uwagę podczas udzielania zamówienia.
10. W stosownych przypadkach, część zamówienia, która zostanie zlecona stronom trzecim i jej wartość.
11. W stosownych przypadkach, powody usprawiedliwiające czas obowiązywania umowy ramowej przekraczający siedem lat.
12. Data publikacji ogłoszenia o zamówieniu zgodnie ze specyfikacjami technicznymi dotyczącymi publikacji, o których mowa w załączniku VI.
13. Data wysłania niniejszego ogłoszenia.

▼ B*ZALĄCZNIK V***Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach dotyczących podwykonawstwa, o których mowa w art. 52**

1. Nazwisko/nazwa, adres, numer faksu i adres poczty elektronicznej wybranego oferenta oraz, jeżeli nie są one tożsame, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2.
 - a) miejsce wykonania/realizacji robót budowlanych, dostarczenia produktów lub świadczenia usług;
 - b) charakter, ilość i zakres robót budowlanych oraz ogólna charakterystyka obiektu; numer(-y) w nomenklaturze CPV;
 - c) charakter produktów, które mają zostać dostarczone, wraz ze wskazaniem, czy zaprasza się do składania ofert na potrzeby kupna, dzierżawy, najmu lub leasingu lub dowolnego połączenia tych form, numer(-y) w nomenklaturze;
 - d) kategoria i opis usługi; numer(-y) w nomenklaturze CPV.
3. Każdy wyznaczony termin zakończenia robót budowlanych.
4. Nazwa i adres instytucji, od której można żądać udostępnienia specyfikacji i dokumentów dodatkowych.
5.
 - a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału lub składania ofert;
 - b) adres, na który należy je przysyłać;
 - c) język(-i), w których należy sporządzać wnioski i oferty.
6. Wszelkie wymagane wadia lub gwarancje.
7. Obiektywne kryteria, które będą stosowane przy wyborze podwykonawców lub ocenie ich oferty oraz które związane są z ich sytuacją podmiotową.
8. Wszelkie inne informacje.
9. Data wysłania ogłoszenia.

*ZALĄCZNIK VI***WYMOGI DOTYCZĄCE PUBLIKACJI**

1. Publikacja ogłoszeń

- a) Ogłoszenia, o których mowa w art. 30 i art. 52, wysyłane są przez instytucje/podmioty zamawiające lub wybranych oferentów do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej w formacie, o którym mowa w art. 32. Wstępne ogłoszenia informacyjne, o których mowa w art. 30 ust. 1 akapit pierwszy, publikowane na profilu nabywcy określonym w pkt 2, również muszą posiadać taki format, podobnie jak ogłoszenie o takiej publikacji.

Ogłoszenia, o których mowa w art. 30 i 52, publikowane są przez Urzędu Publikacji Unii Europejskiej lub przez instytucje/podmioty zamawiające, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne publikowane jest na profilu nabywcy zgodnie z akapitem pierwszym art. 30 ust. 1.

Ponadto instytucje/podmioty zamawiające mogą publikować takie informacje w Internecie, na „profilu nabywcy”, o którym mowa w pkt 2;

- b) Urzędu Publikacji Unii Europejskiej udziela instytucjom/podmiotom zamawiającym potwierdzenia, o którym mowa w art. 32 ust. 8.

2. Publikacja informacji uzupełniających lub dodatkowych

Profil nabywcy może obejmować wstępne ogłoszenia informacyjne, o których mowa w art. 30 ust. 1 akapit pierwszy, informacje na temat aktualnych zaproszeń do składania ofert, planowanych zakupów, udzielonych zamówień, unieważnionych postępowań oraz wszelkie przydatne informacje ogólne, takie jak punkt kontaktowy, numer telefonu i faksu, adres pocztowy oraz adres poczty elektronicznej

3. Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń

Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń dostępne są pod adresem internetowym: <http://simap.europa.eu>).

▼B*ZALĄCZNIK VII***REJESTRY ⁽¹⁾****CZĘŚĆ A****Zamówienia na roboty budowlane**

Rejestrami zawodowymi oraz odpowiednimi oświadczeniami i zaświadczeniami są dla poszczególnych państw członkowskich:

- w Belgii „Registre du commerce”/„Handelsregister”,
- w Bułgarii „Търговски регистър”,
- w Republice Czeskiej „obchodní rejstřík”,
- w Danii „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen”,
- w Niemczech „Handelsregister” i „Handwerksrolle”,
- w Estonii „Registrite ja Infosüsteemide Keskus”,
- w Irlandii od przedsiębiorcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” lub „Registrar of Friendly Societies”, lub jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą firmową,
- w Grecji „Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων”- MEEIT” Ministerstwa Środowiska, Planowania Miast i Wsi oraz Robót Publicznych (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε),
- w Hiszpanii „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado”,
- we Francji „Registre du commerce et des sociétés” i „Répertoire des métiers”,

▼M3

- w Chorwacji „Sudski registar trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj” lub „Obrtni registar Republike Hrvatske”,

▼B

- we Włoszech „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”,
- na Cyprze od przedsiębiorcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Council for the Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors (Συμβούλιο Εγγραφήσκαι Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων)” zgodnie z Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors Law,
- na Łotwie „Uzņēmumu reģistrs”,
- na Litwie „Juridinių asmenų registras”,
- w Luksemburgu „Registre aux firmes” i „Rôle de la chambre des métiers”,
- na Węgrzech „Cégnyilvántartás”, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása”,
- na Malcie przedsiębiorca przedstawia swój „numru ta' registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tal-licenzja ta' kummerc”, a w przypadku partnerstwa lub spółki, stosowny numer rejestracyjny nadany przez maltańskie władze finansowe,

⁽¹⁾ Do celów art. 40 „rejestry” oznaczają rejestry wymienione w niniejszym załączniku, zaś w przypadku gdy na poziomie krajowym wprowadzone zostały zmiany, rejestry, które je zastąpiły. Niniejszy załącznik ma charakter jedynie orientacyjny i nie przesądza o zgodności tych rejestrów z prawem wspólnotowym w zakresie swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług.

▼ B

- w Holandii „Handelsregister”,
- w Austrii „Firmenbuch”, „Gewerberegister” oraz „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”,
- w Polsce „Krajowy Rejestr Sądowy”,
- w Portugalii „Instituto da Construção e do Imobiliário” (INCI),
- w Rumunii „Registrul Comerțului”,
- w Słowenii „Sodni register” i „obrtni register”,
- na Słowacji „Obchodný register”,
- w Finlandii „Kaupparekisteri”/„Handelsregistret”,
- w Szwecji „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”,
- w Zjednoczonym Królestwie od przedsiębiorcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą firmową.

CZĘŚĆ B**Zamówienia na dostawy**

Stosownymi rejestrami zawodowymi i handlowymi oraz odpowiednimi oświadczeniami i zaświadczeniami są:

- w Belgii „Registre du commerce”/„Handelsregister”,
- w Bułgarii „Търговски регистър”,
- w Republice Czeskiej „obchodní rejstřík”,
- w Danii „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen”,
- w Niemczech „Handelsregister” i „Handwerksrolle”,
- w Estonii „Registrite ja Infosüsteemide Keskus”,
- w Grecji „Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο” i „Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού”,
- w Hiszpanii „Registro Mercantil” lub, w przypadku osób fizycznych nieposiadających wpisu do rejestru, zaświadczenie stwierdzające, że dana osoba oświadczyła pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód,
- we Francji „Registre du commerce et des sociétés” i „Répertoire des métiers”,

▼ M3

- w Chorwacji „Sudski registar trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj” lub „Obrtni registar Republike Hrvatske”,

▼ B

- w Irlandii od dostawcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” lub „Registrar of Friendly Societies” stwierdzającego, że założył spółkę lub, że jest wpisany do rejestru handlowego lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą,
- we Włoszech „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato” i „Registro delle Commissioni provinciali per l'artigianato”,
- na Cyprze od dostawcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies and Official Receiver” (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą,

▼ B

- na Łotwie „Uzņēmumu reģistrs”,
- na Litwie „Juridinių asmenų registras”,
- w Luksemburgu „Registre aux firmes” i „Rôle de la chambre des métiers”,
- na Węgrzech „Cégnyilvántartás”, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása”,
- na Malcie dostawca przedstawia swój „numru ta' registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tallicenzja ta' kummerc”, a w przypadku partnerstwa lub spółki, stosowny numer rejestracyjny nadany przez maltańskie władze finansowe,
- w Holandii „Handelsregister”,
- w Austrii „Firmenbuch”, „Gewerberegister” oraz „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”,
- w Polsce „Krajowy Rejestr Sądowy”,
- w Portugalii „Registo nacional das Pessoas Colectivas”,
- w Rumunii „Registrul Comerțului”,
- w Słowenii „Sodni register” i „obrtni register”,
- na Słowacji „Obchodný register”,
- w Finlandii „Kaupparekisteri”/„Handelsregistret”,
- w Szwecji „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”,
- w Zjednoczonym Królestwie od dostawcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” stwierdzającego, że założył spółkę lub, że jest wpisany do rejestru handlowego lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą.

CZĘŚĆ C**Zamówienia na usługi**

Stosownymi rejestrami zawodowymi i handlowymi oraz odpowiednimi oświadczeniami i zaświadczeniami są:

- w Belgii „Registre du commerce/Handelsregister” i „Ordres professionnels -/Beroepsorden”,
- w Bułgarii „Търговски регистър”,
- w Republice Czeskiej „obchodní rejstřík”,
- w Danii „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen”,
- w Niemczech „Handelsregister”, „Handwerksrolle”, „Vereinsregister”, „Partnerschaftsregister” i „Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder”,
- w Estonii „Registrite ja Infosüsteemide Keskus”,
- w Irlandii od usługodawcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies”, lub „Registrar of Friendly Societies” lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą,

▼ B

- w Grecji od usługodawcy można zażądać dostarczenia oświadczenia o wykonywaniu przez niego określonego zawodu, przy czym oświadczenie to powinno być złożone pod przysięgą i potwierdzone notarialnie; w przypadkach, o których mowa w obowiązujących przepisach prawa krajowego, w odniesieniu do usług w dziedzinie badań rejestr zawodowy „Μητρώο Μελετητών” oraz „Μητρώο Γραφείων Μελετών”,
- w Hiszpanii „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado”,
- we Francji „Registre du commerce et des sociétés” i „Répertoire des métiers”,

▼ M3

- w Chorwacji „Sudski registar trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj” lub „Obrtni registar Republike Hrvatske”,

▼ B

- we Włoszech „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”, „Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato” lub „Consiglio nazionale degli ordini professionali”,
- na Cyprze od usługodawcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies and Official Receiver” (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą,
- na Łotwie „Uzņēmumu reģistrs”,
- na Litwie „Juridinių asmenų registras”,
- w Luksemburgu „Registre aux firmes” i „Rôle de la chambre des métiers”,
- na Węgrzech „Cégnyilvántartás”, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása”, niektóre „szakmai kamarák nyilvántartása” lub, w przypadku pewnych rodzajów działalności, zaświadczenie stwierdzające, że osoba ta jest uprawniona do wykonywania działalności handlowej lub danego zawodu,
- na Malcie na Malcie usługodawca przedstawia swój „numru ta' registrazzjoni ta-Taxxa ta-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tallicenzja ta' kummerc”, a jeśli zawarł umowę partnerską lub należy do spółki, stosowny numer rejestracyjny nadany przez maltańskie władze finansowe,
- w Holandii „Handelsregister”,
- w Austrii „Firmenbuch”, „Gewerberegister” oraz „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”,
- w Polsce „Krajowy Rejestr Sądowy”,
- w Portugalii „Registo nacional das Pessoas Colectivas”,
- w Rumunii „Registrul Comerțului”,
- w Słowenii „Sodni register” i „obrotni register”,
- na Słowacji „Obchodný register”,
- w Finlandii „Kaupparekisteri”/„Handelsregistret”,
- w Szwecji „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”,
- w Zjednoczonym Królestwie od usługodawcy można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” lub, jeśli nie jest to możliwe, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód, w określonym miejscu i działa pod określoną nazwą.

*ZALĄCZNIK VIII***Wymagania dotyczące urządzeń do elektronicznego składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert**

Urządzenia służące do składania, w postaci elektronicznej, wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert muszą co najmniej gwarantować, za pomocą środków technicznych i odpowiednich procedur, że:

- a) podpisy elektroniczne związane z wnioskami o dopuszczenie do udziału i ofertami są zgodne z krajowymi przepisami przyjętymi na podstawie dyrektywy 1999/93/WE;
- b) dokładna godzina i data złożenia wniosków o dopuszczenie do udziału i ofert mogą zostać precyzyjnie ustalone;
- c) możliwe jest w praktyce zapewnienie, że przed upływem określonych terminów nikt nie uzyska dostępu do danych przesyłanych zgodnie z niniejszymi wymaganiami;
- d) jeżeli zakaz dostępu zostanie złamany, możliwe jest w praktyce zapewnienie oczywistego wykrycia takiego naruszenia;
- e) jedynie osoby uprawnione mogą ustalać lub zmieniać daty otwarcia przesłanych danych;
- f) podczas poszczególnych etapów procedury udzielania zamówienia dostęp do całości lub części przedłożonych danych musi być możliwy jedynie w wyniku równoczesnego podjęcia odpowiednich działań przez osoby uprawnione;
- g) równoczesne podjęcie działań przez osoby uprawnione musi zapewniać dostęp do danych przesłanych wyłącznie po określonej dacie;
- h) dane otrzymane i otwarte zgodnie z tymi wymaganiami muszą pozostać dostępne wyłącznie dla osób uprawnionych do zapoznania się z nimi.